

Tutkinnon perusteet

Tekstiili- ja muotialan ammattitutkinto

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tekstiili- ja muotialan ammattitutkinto

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Tekstiili- ja muotialan ammattitutkinnon suorittanut

- seuraa alan kehitystä ja hyödyntää työssään monipuolisesti tietoa alan palveluiden, tuotteiden ja valmistuksen kehityksestä
- toimii ammattimaisesti sekä laatu- ja kustannustietoisesti edistäen kestävän kehityksen periaatteita
- viestii osaamisestaan ja toteuttaa tuotteiden tai palvelujen markkinointiviestintää sekä sisällöntuotantoa
- tuotteistaa tuotteen tai palvelun
- palvelee asiakkaita ja toimii asiakaslähtöisesti, vastuullisesti ja suunnitelmallisesti työelämän pelisääntöjä noudattaen alan globaalissa ja monikulttuurisessa toimintaympäristössä
- valmistaa alan materiaaleja tai tuotteita tai tuottaa alan palveluja valintojensa mukaisesti
- käyttää tarkoituksenmukaisesti eri raaka-aineita, materiaaleja ja työmenetelmiä huomioiden niiden erityispiirteet
- käyttää alan koneita, laitteita ja työvälineitä monipuolisesti
- seuraa ja hyödyntää muodin ilmiöitä, perinnetietoutta sekä muotoiluosaamista
- hyödyntää työssään trendejä, visuaalisuutta ja muodonhallintaa.

Tutkinnon suorittaneella on valintojensa mukaisesti kohdennettua työelämän tarpeiden mukaista ammattiosaamista tekstiili- ja muotialan tuotteiden suunnittelusta ja valmistamisesta tai palvelujen tuottamisesta.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Mittatilausompelija (AT) työskentelee monipuolisissa ompelutehtävissä. Hän osaa erilaisten mittatilaustuotteiden valmistuksen eri työtavoin ja menetelmin valintojensa mukaisesti. Opiskelija voi syventää ammattitaitoaan ja suuntautua valinnaisissa tutkinnon osissa erilaisten vaatteiden, päähineiden ja muiden asusteiden tai sisustustuotteiden valmistamiseen tai turkis- tai vaatturityöhön.

Stailaaja (AT) stailaa henkilöitä, tiloja tai tapahtumia.

Designtekstiilien valmistaja (AT) suunnittelee ja valmistaa yksilöllisiä tekstiilituotteita uusilla tai perinteisillä menetelmillä ja tekniikoilla tai niiden yhdistelmillä.

Tekstiilien valmistaja (AT) valmistaa tekstiilimateriaaleja ja tekstiilejä teollisuudessa.

Suutari (AT) valmistaa ja korjaa jalkineita.

Tekstiilihuoltaja (AT) tekee tekstiilihuoltoalan töitä pesulassa tai vastaavassa työympäristössä.

Hän työskentelee suuntautumisensa mukaan valmistus-, palvelu-, ohjaus-, myynti-, markkinointi- tai tekstiilihuolto- tai alan koneiden huoltotehtävissä. Työympäristöjä ovat muun muassa tekstiilejä, vaatteita, asusteita tai jalkineita valmistavat pienyritykset tai teollisuus, myymälät, verkkokauppaympäristöt, puvustamot, pesulat, vuokraamot tai muut organisaatiot ja yritykset.

Perusteen nimi	Tekstiili- ja muotialan ammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-1962-2018
Koulutuskoodit	Tekstiili- ja muotialan ammattitutkinto (355445)

Tutkintonimikkeet

Mittatilausompelija (AT) (20012)

Stailaaja (AT) (20096)

Tekstiilien valmistaja (AT) (20097)

Designtekstiilien valmistaja (AT) (20098)

Suutari (AT) (20099)

Tekstiilihuoltaja (AT) (20100)

Voimaantulo

01.01.2019

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	9
2.1. Tuotteistaminen ja markkinointiviestintä tekstiili- ja muotialalla, 15 osp (201291).	9
2.2. Mittatilaustuotteen valmistaminen, 45 osp (201292).	10
2.3. Päähineiden ja muiden asusteiden suunnittelu sekä valmistaminen, 45 osp (201293).	12
2.4. Designtekstiilien suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201294).	14
2.5. Digitaalisuuden soveltaminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201295).	16
2.6. Erikoismitoitettun tuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201296).	18
2.7. Erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto, 45 osp (201297).	19
2.8. Erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201298).	21
2.9. Jalkineiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201299).	23
2.10. Kaavoitus ja muotoilu, 45 osp (201300).	25
2.11. Kemiallinen pesu, 45 osp (201301).	27
2.12. Koneiden kunnossapito tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201302).	28
2.13. Logistiikkapalveluiden organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201303).	30
2.14. Mattohuoltopalvelu, 45 osp (201304).	32
2.15. Nahan valmistaminen ja viimeistys, 45 osp (201305).	33
2.16. Neuletuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201306).	35
2.17. Projektityöskentely tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201307).	37
2.18. Puvun valmistaminen vaatturityönä, 45 osp (201308).	38
2.19. Rooliasujen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201309).	40
2.20. Sairaalatekstiilien huolto, 45 osp (201310).	41
2.21. Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, 45 osp (201311).	43
2.22. Stailaaminen ja visualisointi, 45 osp (201312).	44
2.23. Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen, 45 osp (201313).	46
2.24. Tekstiili- ja muotialan tuotteiden viimeistys, paino ja värjäys, 45 osp (201314).	48
2.25. Tekstiilien huoltaminen, 45 osp (201315).	49
2.26. Tekstiilien valmistaminen, 45 osp (201316).	51
2.27. Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201317).	53

2.28. Tuotesarjan suunnittelu ja toteuttaminen, 45 osp (201318).	55
2.29. Turkin valmistaminen, 45 osp (201319).	57
2.30. Verkkokauppaympäristön kehittäminen, 45 osp (201320).	59
2.31. Vuokraustoimintojen organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201321).	61
2.32. Yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, 45 osp (201322). . .	62

1. Tutkinnon muodostuminen

Tekstiili- ja muotialan ammattitutkinto muodostuu yhdestä kaikille pakollisesta tutkinnon osasta, **Tuotteistaminen ja markkinointiviestintä tekstiili- ja muotialalla** (15 osaamispistettä), ja yhdestä tutkintonimikkeen määräävästä pakollisesta tutkinnon osasta (45 osaamispistettä) sekä valinnaisista tutkinnon osista 1 ja 2, joista valitaan enintään 90 osaamispisteen laajuisesti. Tutkinnon laajuus on 150 osaamispistettä.

Tutkintonimike määräytyy opiskelijan valitseman tutkintonimikkeen ja siihen kuuluvan pakollisen tutkinnon osan mukaisesti seuraavista suoritettaessa koko tutkinto.

Tutkintonimikkeet

Mittatilausompelija (AT) työskentelee monipuolisissa ompelutehtävissä. Hän osaa erilaisten mittatilaustuotteiden valmistuksen eri työtavoin ja menetelmin valintojensa mukaisesti. Opiskelija voi syventää ammattitaitoaan ja suuntautua valinnaisissa tutkinnon osissa erilaisten vaatteiden, päähineiden ja muiden asusteiden tai sisustustuotteiden valmistamiseen tai turkis- tai vaatturityöhön.

Stailaaja (AT) stailaa henkilöitä, tiloja tai tapahtumia.

Designtekstiilien valmistaja (AT) suunnittelee ja valmistaa yksilöllisiä tekstiilituotteita uusilla tai perinteisillä menetelmillä ja tekniikoilla tai niiden yhdistelmillä.

Tekstiilien valmistaja (AT) valmistaa tekstiilimateriaaleja ja tekstiilejä teollisuudessa.

Suutari (AT) valmistaa ja korjaa jalkineita.

Tekstiilihuoltaja (AT) tekee tekstiilihuoltoalan töitä pesulassa tai vastaavassa työympäristössä.

PAKOLLINEN TUTKINNON OSA. 15 OSP
Tuotteistaminen ja markkinointiviestintä tekstiili- ja muotialalla, 15 osp, P
MITTATILAUSOMPELIJA (AT) 135 OSP
<i>Mittatilausompelija (AT) on tutkintonimike suoritettaessa koko tutkinto.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 45 osp
Mittatilaustuotteen valmistaminen, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 90 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp
Päähineiden ja muiden asusteiden suunnittelu sekä valmistaminen, 45 osp
Designtekstiilien suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Digitaalisuuden soveltaminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Erikoismitoitettun tuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto, 45 osp
Erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Jalkineiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Kaavoitus ja muotoilu, 45 osp
Kemiallinen pesu, 45 osp
Koneiden kunnossapito tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Logistiikkapalveluiden organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp

Mattohuoltopalvelu, 45 osp
Nahan valmistaminen ja viimeistys, 45 osp
Neuletuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Projektiyöskentely tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Puvun valmistaminen vaaturityönä, 45 osp
Rooliasujen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Sairaalatekstiilien huolto, 45 osp
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, 45 osp
Stailaaminen ja visualisointi, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden viimeistys, paino ja värjäys, 45 osp
Tekstiilien huoltaminen, 45 osp
Tekstiilien valmistaminen, 45 osp
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Tuotesarjan suunnittelu ja toteuttaminen, 45 osp
Turkin valmistaminen, 45 osp
Verkkokauppaympäristön kehittäminen, 45 osp
Vuokraustoimintojen organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, 45 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-45 osp
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 45 osp <i>Tutkintoon voi sisältyä laajuudeltaan vähintään 45 osp tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.</i>
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
STAILAAJA (AT) 135 OSP <i>Stailaaja (AT) on tutkintonimike suoritettaessa koko tutkinto.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 45 osp
Stailaaminen ja visualisointi, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 90 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp
Päähineiden ja muiden asusteiden suunnittelu sekä valmistaminen, 45 osp
Designtekstiilien suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Digitaalisuuden soveltaminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp

Erikoismitoitettun tuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto, 45 osp
Erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Jalkineiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Kaavoitus ja muotoilu, 45 osp
Kemiallinen pesu, 45 osp
Koneiden kunnossapito tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Logistiikkapalveluiden organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Mattohuoltopalvelu, 45 osp
Mittatilaustuotteen valmistaminen, 45 osp
Nahan valmistaminen ja viimeistys, 45 osp
Neuletuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Projektityöskentely tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Puvun valmistaminen vaatturityönä, 45 osp
Rooliasujen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Sairaalatekstiilien huolto, 45 osp
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden viimeistys, paino ja värjäys, 45 osp
Tekstiilien huoltaminen, 45 osp
Tekstiilien valmistaminen, 45 osp
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Tuotesarjan suunnittelu ja toteuttaminen, 45 osp
Turkin valmistaminen, 45 osp
Verkkokauppaympäristön kehittäminen, 45 osp
Vuokraustoimintojen organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, 45 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-45 osp
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. 45 osp <i>Tutkintoon voi sisältyä laajuudeltaan vähintään 45 osp tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.</i>
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
TEKSTIILIEN VALMISTAJA (AT) 135 OSP

Tekstiilien valmistaja (AT) on tutkintonimike suoritettaessa koko tutkinto.

Pakollinen tutkinnon osa | 45 osp

Tekstiilien valmistaminen, 45 osp, P

Valinnaiset tutkinnon osat | 90 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 1 | 45-90 osp

Päähineiden ja muiden asusteiden suunnittelu sekä valmistaminen, 45 osp

Design-tekstiilien suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp

Digitaalisuuden soveltaminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp

Erikoismitoitettun tuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp

Erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto, 45 osp

Erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp

Jalkineiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp

Kaavoitus ja muotoilu, 45 osp

Kemiallinen pesu, 45 osp

Koneiden kunnossapito tekstiili- ja muotialalla, 45 osp

Logistiikkapalveluiden organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp

Mattohuoltopalvelu, 45 osp

Mittatilaustuotteen valmistaminen, 45 osp

Nahan valmistaminen ja viimeistys, 45 osp

Neuletuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp

Projektiyöskentely tekstiili- ja muotialalla, 45 osp

Puvun valmistaminen vaatturityönä, 45 osp

Rooliasujen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp

Sairaalatekstiilien huolto, 45 osp

Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, 45 osp

Stailaaminen ja visualisointi, 45 osp

Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen, 45 osp

Tekstiili- ja muotialan tuotteiden viimeistys, paino ja värjäys, 45 osp

Tekstiilien huoltaminen, 45 osp

Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp

Tuotesarjan suunnittelu ja toteuttaminen, 45 osp

Turkin valmistaminen, 45 osp

Verkkokauppaympäristön kehittäminen, 45 osp

Vuokraustoimintojen organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp

Yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, 45 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 2 | 0-45 osp

Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta | 45 osp

<i>Tutkintoon voi sisältyä laajuudeltaan vähintään 45 osp tutkinnon osa toisesta ammattitai erikoisammattitutkinnosta.</i>
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
DESIGNTEKSTIILIEN VALMISTAJA (AT) 135 OSP <i>Designtekstiilien valmistaja (AT) on tutkintonimike suoritettaessa koko tutkinto.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 45 osp
Designtekstiilien suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 90 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp
Päähineiden ja muiden asusteiden suunnittelu sekä valmistaminen, 45 osp
Digitaalisuuden soveltaminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Erikoismitoitettun tuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto, 45 osp
Erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Jalkineiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Kaavoitus ja muotoilu, 45 osp
Kemiallinen pesu, 45 osp
Koneiden kunnossapito tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Logistiikkapalveluiden organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Mattohuoltopalvelu, 45 osp
Mittatilaustuotteen valmistaminen, 45 osp
Nahan valmistaminen ja viimeistys, 45 osp
Neuletuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Projektiyöskentely tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Puvun valmistaminen vaaturityönä, 45 osp
Rooliasujen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Sairaalatekstiilien huolto, 45 osp
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, 45 osp
Stailaaminen ja visualisointi, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden viimeistys, paino ja värjäys, 45 osp
Tekstiilien huoltaminen, 45 osp
Tekstiilien valmistaminen, 45 osp

Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Tuotesarjan suunnittelu ja toteuttaminen, 45 osp
Turkin valmistaminen, 45 osp
Verkkokauppaympäristön kehittäminen, 45 osp
Vuokraustoimintojen organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, 45 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-45 osp
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 45 osp <i>Tutkintoon voi sisältyä laajuudeltaan vähintään 45 osp tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.</i>
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
SUUTARI (AT) 135 OSP <i>Suutari (AT) on tutkintonimike suoritettaessa koko tutkinto.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 45 osp
Jalkineiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 90 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp
Päähineiden ja muiden asusteiden suunnittelu sekä valmistaminen, 45 osp
Designtekstiilien suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Digitaalisuuden soveltaminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Erikoismitoitettun tuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto, 45 osp
Erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Kaavoitus ja muotoilu, 45 osp
Kemiallinen pesu, 45 osp
Koneiden kunnossapito tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Logistiikkapalveluiden organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Mattohuoltopalvelu, 45 osp
Mittatilaustuotteen valmistaminen, 45 osp
Nahan valmistaminen ja viimeistys, 45 osp
Neuletuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Projektiyöskentely tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Puvun valmistaminen vaatturityönä, 45 osp

Rooliasujen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Sairaalatekstiilien huolto, 45 osp
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, 45 osp
Stailaaminen ja visualisointi, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden viimeistys, paino ja värjäys, 45 osp
Tekstiilien huoltaminen, 45 osp
Tekstiilien valmistaminen, 45 osp
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Tuotesarjan suunnittelu ja toteuttaminen, 45 osp
Turkin valmistaminen, 45 osp
Verkkokauppaympäristön kehittäminen, 45 osp
Vuokraustoimintojen organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, 45 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-45 osp
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 45 osp <i>Tutkintoon voi sisältyä laajuudeltaan vähintään 45 osp tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.</i>
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
TEKSTIILIHUOLTAJA (AT) 135 OSP <i>Tekstiilihuoltaja (AT) on tutkintonimike suoritettaessa koko tutkinto.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 45 osp
Tekstiilien huoltaminen, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 90 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp
Päähineiden ja muiden asusteiden suunnittelu sekä valmistaminen, 45 osp
Designtekstiilien suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Digitaalisuuden soveltaminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Erikoismitoitettun tuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto, 45 osp
Erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Jalkineiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Kaavoitus ja muotoilu, 45 osp

Kemiallinen pesu, 45 osp
Koneiden kunnossapito tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Logistiikkapalveluiden organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Mattohuoltopalvelu, 45 osp
Mittatilaustuotteen valmistaminen, 45 osp
Nahan valmistaminen ja viimeistys, 45 osp
Neuletuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Projektityöskentely tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Puvun valmistaminen vaatturityönä, 45 osp
Rooliasujen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Sairaalatekstiilien huolto, 45 osp
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, 45 osp
Stailaaminen ja visualisointi, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen, 45 osp
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden viimeistys, paino ja värjäys, 45 osp
Tekstiilien valmistaminen, 45 osp
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp
Tuotesarjan suunnittelu ja toteuttaminen, 45 osp
Turkin valmistaminen, 45 osp
Verkkokauppaympäristön kehittäminen, 45 osp
Vuokraustoimintojen organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, 45 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-45 osp
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 45 osp <i>Tutkintoon voi sisältyä laajuudeltaan vähintään 45 osp tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.</i>
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>

2. Tutkinnon osat

2.1. Tuotteistaminen ja markkinointiviestintä tekstiili- ja muotialalla, 15 osp (201291)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- dokumentoida työskentelyään ja hyödyntää erilaisia digitaalisia kanavia omasta ammattiosaamisesta viestiessään
- suunnitella ja osallistua tuotteiden tai palvelujen markkinointiviestintään sekä sisällöntuotantoon
- tuotteistaa tuotteen tai palvelun
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija dokumentoi työskentelyään ja hyödyntää erilaisia digitaalisia kanavia omasta ammattiosaamisesta viestiessään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• dokumentoi työskentelyään, toteutettavaa palvelua tai tuotteiden valmistusta piirroksin, kuvin, tekstein ja videoin digitaalisuutta hyödyntäen• hyödyntää tarkoituksenmukaisesti ja tavoitteellisesti sosiaalisen median eri kanavia viestiessään ammattiosaamisestaan• viestii ja kommunikoi vuorovaikutteisesti työtilanteissa ja tuottaa monipuolisia alaan liittyviä tekstejä äidinkielellään (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä.

Opiskelija suunnittelee ja osallistuu tuotteiden tai palveluiden markkinointiviestintään sekä sisällöntuotantoon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• etsii monipuolisesti tietoa tuotteiden kysynnästä, hintatasosta sekä valitun kohderyhmän tarpeista ja kuluttajakäyttäytymisestä sekä hyödyntää tietoa markkinointiviestinnän suunnittelun lähtökohtana• selvittää tai tarvittaessa suunnittelee tuotteelle tai palvelulle tarkoituksenmukaiset jakelukanavat kohderyhmän tarpeiden ja odotusten mukaisesti• etsii tietoa monipuolisesti eri viestintäkanavista sekä tutustuu niiden hyödyntämismahdollisuuksiin ja kustannuksiin• valitsee perustellusti tuotteelle tai palvelulle soveltuvat viestintäkanavat sekä suunnittelee tuotteiden ja palvelujen markkinointiviestintää• laatii toteuttamiskelpoisen dokumentoidun viestintä- ja markkinointisuunnitelman kustannusarvioineen• noudattaa mahdollisia yrityskohtaisia viestintäohjeita• osallistuu suunnitelman mukaisesti markkinointiviestinnän sisällöntuotantoon.

Opiskelija tuotteistaa tuotteen tai palvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• etsii monipuolisesti tietoa tuotteistamisesta ja kokoaa tuote- tai palvelutietoja sekä hyödyntää niitä tuotteistamisessa• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• selvittää tuotteen tai palvelun käyttäjien tarpeita oma-aloitteisesti• nimeää tuotteen tai palvelun kuvaavalla ja kilpailijoista erottuvalla nimellä• laatii palvelukuvauksen tai tuoteselosteen tunnistuen tuotteen tai palvelun keskeiset laatutekijät sekä hyödyt asiakkaalle• kuvaa tuotteen tai palvelun toimitussisällön, kokonaishinnan sekä saatavuuden palvelukuvauksessa tai tuoteselosteessa• viestii tuotteesta tai palvelusta tuoteturvallisuuden ja kuluttajansuojasäädösten edellyttämällä tasolla• kehittää tuotteelle tai palvelulle persoonallisen ja tunnistettavan visuaalisen ilmeen• käyttää mielikuvia ja visuaalisia elementtejä tuote- tai palveluidentiteetin rakentamisessa sekä mahdollisessa tuotepakkauksen ja esillepanon suunnittelussa• osaa hyödyntää tarvittaessa alan ammattilaisten apua markkinointimateriaalin tuottamisessa.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi oman ammattiosaamisensa kehittymistä ja hyödyntää saamaansa palautetta sekä tunnistaa vahvuutensa ja kehittämiskohteensa• arvioi sosiaaliseen mediaan tuottamaansa sisältöä• arvioi laaditun viestintä- ja markkinointisuunnitelman toimivuutta ja hyödynnettävyyttä• arvioi laatimaansa tuote- tai palvelukuvausta ja osallistumistaan markkinointiviestintään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa tuottamalla ammattiosaamisensa kehittymistä kuvaavia sisältöjä hyödyntäen sosiaalista mediaa. Lisäksi opiskelija suunnittelee ja tuottaa sisältöjä, tuotteistaa tuotteen tai palvelun sekä laatii viestintä- ja markkinointisuunnitelman. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.2. Mittatilaustuotteen valmistaminen, 45 osp (201292)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta ja suunnitella mittatilaustuotteen valmistuksen

- valmistaa tuotteen mittojen mukaisesti
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta ja suunnittelee mittatilaustuotteen valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa alan kehityssuuntia globaalisti etsien tietoa alan materiaalien, tuotteiden ja palvelujen kehityksestä monipuolisesti eri lähteistä • kartoittaa ja dokumentoi asiakkaan tarpeet ja toiveet • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • etsii monipuolisesti tietoa valmistettavaan tuotteeseen soveltuvista materiaaleista ja lisätarvikkeista sekä vertailee materiaalien laatuja ja hintoja suhteessa tuotteen elinkaareen • testaa materiaalit tarkoituksenmukaisesti • valitsee materiaalit huomioiden aikakauden ja kulttuurin tuotteelle asettamat esteettiset ja laadulliset vaatimukset, käyttötarkoituksen sekä materiaalin saatavuuden ja hinnan • hankkii tarvittavat materiaalit tai ohjeistaa asiakasta perustellusti materiaalivalinnoissa • suunnittelee mittatilaustuotteen valmistuksen hyödyntäen tietoa soveltuvista, tarvittaessa myös kulttuurilähtöisistä, valmistusmenetelmistä • hyödyntää tietoa muotoilusta, estetiikasta tai symboliikasta huomioiden asiakkaan tarpeet ja tuotteen käyttötarkoituksen laadukkaan lopputuloksen aikaansaamiseksi • sopii toteutettavan työn aikataulusta asiakkaan kanssa • ottaa tuotteen valmistamiseen tarvittavat mitat • arvioi valmistettavan tuotteen lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työ kustannukset • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • toimii vastuullisesti ammattietiikkaa noudattaen sekä arvioi perustellusti tekemiään ratkaisuja kestävän kehityksen edistämisen ja eettisyyden näkökulmasta • dokumentoi tuotteen toteutus- ja valmistussuunnitelman hyödyntäen digitaalisuutta.

Opiskelija valmistaa tuotteen mittojen mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin ja valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet käyttäen niitä oikein ja ergonomisesti • työskentelee turvallisesti ja vastuullisesti laatimansa valmistussuunnitelman mukaan • mitoittaa tuotteen käyttäen soveltuvia menetelmiä kuten muotoilu ja kaavoitus • laatii taloudellisen leikkuusuunnitelman ja leikkaa kappaleet • säätää tarvittavat koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi • huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä

	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa tarvittaessa kaavan muotoa ja istuvuutta havainnollistavat tarkoituksenmukaiset mallikappaleet sekä tekee tarvittavat kaava- tai muotoilukokeilut • tekee tarvittavat rakennekokeilut • ompelee tarvittaessa sovitustuotteen, sovittaa sen suunnitelmallisesti ja tekee tarvittavat sovitusmuutokset • käyttää työskennellessään oikeita työotteita • valmistaa tuotteen joutuisasti laatuvaatimukset täyttäväksi • viimeistelee tuotteen tarkoituksenmukaisesti ja huolellisesti • laatii tuotteelle täsmälliset tuotetiedot sekä tarkoituksenmukaiset säilytys- ja hoito-ohjeet standardien mukaisesti • laskee tuotteen lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä laskuttaa asiakasta.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa tuotteen ulkonäköä ja laatua perustellusti • arvioi työskentelyään ja sen sujuvuutta • tunnistaa onnistumisiaan hyödyntäen saamaansa asiakaspalautetta ja arvioi kehittymistarpeitaan • arvioi työn kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla valmistuksen, ompelemalla sekä viimeistelemällä yksilöllisen tuotteen asiakkaalle mittatilaustyönä. Tuote voi olla vaate, päähine, asuste, jalkine, turkistuote, sisustustekstiili tai muu alan tuote valitusta materiaalista. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Päähineiden ja muiden asusteiden suunnittelu sekä valmistaminen, 45 osp (201293)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta ja suunnitella päähineitä ja muita asusteita asiakkaille
- valmistaa päähineitä ja muita asusteita asiakkaille
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta ja suunnittelee päähineitä tai muita asusteita asiakkaille.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa alan kehityssuuntia globaalisti etsien tietoa alan materiaalien, tuotteiden ja palveluiden kehityksestä monipuolisesti eri lähteistä

	<ul style="list-style-type: none"> • soveltaa ja hyödyntää hankkimaansa tietoa työssään sekä edistää toiminnallaan kestäväää kehitystä • palvelee asiakasta hyödyntäen modistityön asiantuntemustaan • kartoittaa asiakkaan tarpeet ja toiveet • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • opastaa asiakasta materiaalivalinnoissa hyödyntäen modistityön materiaalien ja erityistarvikkeiden asiantuntemustaan • suunnittelee yhteistyössä asiakkaan kanssa asusteen mallin ja aikatauluttaa työn toteutuksen • ottaa tarvittavat mitat asiakkaasta • suunnittelee asusteen valmistuksen soveltaen ja hyödyntäen tietoa soveltuvista modistityötavoista sekä huomioiden asiakkaan tarpeet ja modistin työtavoin valmistettavan asusteen käyttötarkoituksen • arvioi valmistettavan asusteen lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työkustannukset • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • toimii vastuullisesti ammattietiikkaa noudattaen sekä arvioi kestävään kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja ja eettisyyttä perustellusti • dokumentoi toteutus- ja valmistussuunnitelman hyödyntäen digitaalisuutta.
--	--

Opiskelija valmistaa päähineitä ja muita asusteita asiakkaille.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa tekemäänsä valmistussuunnitelmaa työskennellen turvallisesti ja vastuullisesti • perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin ja valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet käyttäen niitä oikein ja ergonomisesti • huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä • säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi • tekee tarvittaessa leikkuusuunnitelman tarkoituksenmukaisesti valiten tuotteelle ja materiaaleille soveltuvat leikkuusuunnat sekä leikkaa tuotteen • tekee suunnitelmallisesti tarvittavat kaavakokeilut tai vaihtoehtoisesti valmistaa päähineen muotoiltavasta materiaalista kokonaan tai osittain käsin muotoillen • valitsee ja tarvittaessa hankkii päähineisiin ja asusteeseen soveltuvat materiaalit ja testaa tarvittaessa niiden soveltuvuutta huomioiden tuotteen mallin, käyttötarkoituksen ja elinkaaren • käyttää ja kiinnittää tarkoituksenmukaisesti valitsemaan tukimateriaaleja • sovittaa päähineet ja asusteen asiakkaalle sekä tekee tarvittavat sovitusmuutokset • laatii hoito-ohjeet ja luovuttaa tuotteet asiakkaalle ja opastaa niiden käytössä, huollossa ja säilytyksessä • laskee asusteiden lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä laskuttaa asiakasta.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti valmistamiensa asusteiden ulkonäköä, laatua sekä sopivuutta asiakkaalle • arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa suunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittämistarpeitaan perustellusti • arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla päähineitä ja muita asusteita asiakkaille. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.4. Designtekstiilien suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201294)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella tuotteen
- valita materiaalit ja suunnitella tuotteen valmistuksen
- valmistaa ja viimeistellä tuotteen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee tuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kommunikoi asiantuntevasti asiakkaiden tai yhteistyökumppanin kanssa • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • selvittää tuotteen käyttötarkoituksen, kohderyhmän tarpeita, kulttuurisia lähtökohtia tai mahdollista perinnetaustaa • suunnittelee tekstiilin hyödyntäen tietoa soveltuvista materiaaleista, valmistusmenetelmistä, muotoilusta, estetiikasta ja symboliikasta huomioiden kohderyhmän tarpeet ja käyttötarkoituksen • kokoaa ideoita, luonnostelee ja piirtää laadukkaita esityskuvia tai toteuttaa ne digitaalisuutta hyödyntäen • hyödyntää tuotteen suunnittelussa esteettisyyttä ja ajan ilmiöitä perustellusti • perustelee suunnitelmiaan ja valintojaan asiakkaalle ja muuttaa niitä tarvittaessa yhteistyössä asiakkaan tai yhteistyökumppanin kanssa • dokumentoi taustatiedot ja suunnitelmat käyttäen piirroksia, kuvia, tekstiä tai videoita tuoden esiin kohderyhmälle

tärkeitä seikat ja esittelee ne perustellusti kohderyhmälle tai yhteistyökumppanille.

Opiskelija valitsee materiaalit ja suunnittelee tuotteen valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• etsii monipuolisesti tietoa valmistettavaan tuotteeseen soveltuvista materiaaleista ja lisätarvikkeista sekä vertailee materiaalien laatuja ja hintoja suhteessa tuotteen elinkaareen• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työläinsäädäntöä ja ottaa huomioon kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• testaa ja valitsee materiaalit huomioiden aikakauden ja kulttuurin tuotteelle asettamat esteettiset ja laadulliset vaatimukset, käyttötarkoituksen sekä materiaalin saatavuuden ja hinnan• hankkii tarvittavat materiaalit tai ohjeistaa asiakasta perustellusti materiaalivalinnoissa• toimii vastuullisesti ammattietiikkaa noudattaen sekä arvioi kestävään kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja sekä eettisyyttä perustellusti• suunnittelee tuotteen valmistusmenetelmät tarkoituksenmukaisesti hyödyntää tarvittaessa myös kulttuurilähtöisiä valmistusmenetelmiä ja -tekniikoita halutun lopputuloksen aikaansaamiseksi• laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen tuotteen valmistussuunnitelman• arvioi valmistettavan tuotteen lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työ kustannukset• sopii toteutettavan työn aikataulusta tilaajan tai mahdollisen yhteistyökumppanin kanssa.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee tuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet ja käyttää niitä oikein ja ergonomisesti• työskentelee omatoimisesti, turvallisesti ja vastuullisesti laatimansa valmistussuunnitelman mukaisesti yhdistellen tarvittaessa luovasti valmistusmenetelmiä ja -tekniikoita halutun lopputuloksen aikaansaamiseksi• huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työhyvinvointia• huolehtii työympäristönsä turvallisuudesta käyttäen tarvittaessa suojaimia sekä työskentelee turvallisuusohjeiden mukaisesti• säätää tarvittavat koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• tekee tarvittavat mallikappaleet tai kokeilut valmistukseen liittyvistä yksityiskohdista ottaen huomioon valmistuskustannukset ja taloudellisuuden• keskustelee mallikappaleista ja mahdollisista muutostarpeista yhteistyökumppanin kanssa• valmistaa ja viimeistelee tuotteen joutuisasti tekniseltä ja esteettiseltä laadultaan sekä mitoitukseltaan tilauksen mukaisesti• laatii tuotteelle oikeat tuotetiedot sekä tarkoituksenmukaiset säilytys- ja hoito-ohjeet

- hinnoittelee tuotteen hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti ja realistisesti ottaen huomioon mahdollisen jakelukanavan.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa tuotteen ulkonäköä ja laatua • arvioi työskentelyään ja sen sujuvuutta • tunnistaa onnistumisiaan hyödyntäen saamaansa palautetta yhteistyökumppanilta ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti • arvioi työn kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa, suunnittelemalla, valmistamalla ja viimeistelemällä asiakkaalle designtekstiiliin tai tekstiilituotekokonaisuuden. Designtekstiilituote voi olla valmistettu uusilla tai perinteisillä menetelmillä ja tekniikoilla tai niiden yhdistelmillä huomioiden mahdollisen kulttuurin tai perinteen tuotteelle asettamat vaatimukset. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Digitaalisuuden soveltaminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201295)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- hankkia ja soveltaa tietoa digitaalisuuden hyödyntämismahdollisuuksista alallaan
- suunnitella tuotetta digitaalisia sovelluksia hyödyntäen
- suunnitella tuotteen valmistuksen ja valmistaa tuotteen digitekniikoita hyödyntäen tai tilata tuotteen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija hankkii ja soveltaa tietoa digitaalisuuden hyödyntämismahdollisuuksista alallaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii monipuolisesti tietoa alansa digitaalisuudesta globaalisti • etsii, kokeilee ja soveltaa hankkimaansa tietoa omalle alalleen • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • valitsee perustellusti ja omatoimisesti sopivimman digimenetelmän tai -menetelmät tuotteen suunnittelussa tai valmistuksessa hyödynnettäväksi.

Opiskelija suunnittelee tuotetta digitaalisia sovelluksia hyödyntäen.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee jaideoi itsenäisesti tai osana työryhmää tuotetta digitaalisesti • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • valitsee ominaisuuksiltaan tuoteideaan ja tuotteen käyttötarkoitukseen sekä tyyliin soveltuvia materiaaleja ja perehtyy mahdollisiin materiaalien käyttöturvallisuustiedotteisiin • ottaa huomioon valintojen vaikutukset tuotteen ulkonäköön ja toimivuuteen • perustelee ideansa ja valintansa kohderyhmän huomioiden • dokumentoi suunnittelua tarkoituksenmukaisesti digitaalisuutta hyödyntäen.
----------------------------------	---

Opiskelija suunnittelee tuotteen valmistuksen ja valmistaa tuotteen digitaalisuutta hyödyntäen tai tilaa tuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laatii tuotteelle ideoinnin pohjalta toteutuskelpoisen valmistussuunnitelman • aikatauluttaa työskentelynsä ja työskentelee suunnitelmallisesti • tarkistaa tuotteen mitoituksen ja tekee tarvittaessa tuotteen mallinnuksen digitaalisuutta hyödyntäen • valmistaa tai tilaa tuotteen valmistuksen suunnitelmien mukaan • huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja ergonomiasta koko työskentelyn aikana • pyrkii toiminnassaan edistämään kestävästä kehityksen periaatteita • ratkaisee itsenäisesti työssä syntyneitä ongelmatilanteita hyödyntäen tarkoituksenmukaisesti asiantuntija-apua • seuraa valmistukseen kuluvaan aikaan tai valmistuttamisen kustannuksia, laskee materiaalikustannukset sekä hinnoittelee työnsä ja tuotteen realistisesti • tarkistaa tuotteen laadun ja viimeistelee tuotteen käyttötarkoitukseen soveltuvaksi • laatii tuotteelle tuotetiedot ja hoito-ohjeen itsenäisesti • dokumentoi koko työprosessin tarkoituksenmukaisella tavalla.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa työtään ja työskentelyään suhteessa tavoitteisiin ja suunnitelmaan • arvioi perustellusti valmistamansa digitiedoston ja tuotteen laatua, ulkonäköä ja käytettävyyttä sekä työskentelyyn käyttämänsä aikaa ja kannattavuutta sekä laatii kehittämissuhteita • tunnistaa omia onnistumisiaan ja arvioi kehittämistarpeitaan työskentelylleen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä soveltamalla digitaalisuutta tuotteen suunnittelu- ja valmistusprosessissa sekä dokumentoimalla prosessin vaiheet. Osaaminen osoitetaan ammattialan työympäristössä, jossa digitaalisuuden soveltaminen on

mahdollista. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Erikoismitoitettun tuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201296)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella erikoismitoitettun tuotteen asiakkaalle
- valmistaa erikoismitoitettun tuotteen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee erikoismitoitettun tuotteen asiakkaalle.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakasta hyödyntäen osaamistaan tuotteiden erikoismitoituksista• selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä• selvittää ja ottaa huomioon tuotteen ominaisuudet, erityistarpeet sekä käyttötarkoituksen• hankkii tietoa monipuolisesti eri lähteistä globaalisti• suunnittelee tuotteen huomioiden asiakkaan erityistarpeet käyttäen kuvia, piirroksia ja tekstiä• ottaa tarvittavat mitat huolellisesti ja tarkoituksenmukaisesti• tekee tuotteen valmistussuunnitelman hyödyntäen digitaalisuutta ja aikatauluttaa sen• neuvottelee asiakkaan kanssa materiaalivalinnoista asiantuntevasti• tekee tarvittavat materiaalihankinnat• laatii valmistettavan tuotteen hinta-arvion• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.

Opiskelija valmistaa erikoismitoitettun tuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee turvallisesti ja vastuullisesti laatimansa valmistussuunnitelman mukaan• muotoilee tai kaavoittaa valmistettavan tuotteen huomioiden tuotteelle asetetut erityisominaisuudet ja -tarpeet hyödyntäen soveltuvia kaavoitustekniikoita• valmistaa proton ja tekee tarvittaessa kokeiluja yksityiskohdista• suunnittelee ja toteuttaa proton sovituksen järjestelmällisesti ja sujuvasti huomioiden asiakkaan tarpeet ja tuotteen toimivuuden• tekee tarvittavat korjaukset• laatii tarvittaessa taloudellisen leikkuusuunnitelman ja leikkaa tuotteen• tekee oma-aloitteisesti tarvittavat koneiden päivittäishuollot

	<ul style="list-style-type: none"> • säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi • valmistaa ja viimeistelee tuotteen laadukkaaksi ja käyttötarkoitukseen soveltuvaksi • luovuttaa tuotteen asiakkaalle ja opastaa sen käytössä, huollossa ja säilytyksessä • laskee tuotteen lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä työn hinnan.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa tuotteen istuvuutta ja toimivuutta • arvioi työnsä laatua sekä työskentelyään • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan hyödyntäen saamaansa asiakaspalautetta • arvioi tuotteen valmistamisen kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja valmistamalla erikoismitoitettua tuotteen asiakkaan vaatimusten mukaisesti. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.7. Erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto, 45 osp (201297)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia erikoistekstiilien ja -tuotteiden huollon vastaanotto- ja lajittelutehtävissä.
- toimia erikoistekstiilien ja -tuotteiden huoltoprosessissa
- toimia erikoistekstiilien ja -tuotteiden jälkikäsittelytehtävissä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija toimii erikoistekstiilien ja -tuotteiden huollon vastaanotto- ja lajittelutehtävissä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • vastaanottaa huollettavia erikoistekstiilejä ja -tuotteita itsenäisesti ja asiantuntevasti kokonaisuuden huomioiden • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • opastaa asiakasta palvelun valinnassa ja neuvottelee asiakkaan kanssa valittavista erikoistuotteiden huoltotavoista • antaa oikeansuuntaisen hinta-arvion myös erityistä huoltoa vaativien tuotteiden huollosta • suhtautuu vaativissakin tapauksissa asiakkaisiin myönteisesti, ystävällisesti ja myyntihenkisesti • tuntee turvatoimet ja hälytysjärjestelmät vaaratilanteiden varalle

	<ul style="list-style-type: none"> • lajittelee erikoistekstiilit ja -tuotteet, myös ilman hoito-ohjeita olevat, asiantuntevasti ja sujuvasti sekä ottaa lajitelmien teossa huomioon koko tekstiilihuolto-prosessin taloudellisuuden • tarkistaa, että erikoistekstiileissä tai -tuotteissa on asianmukaiset merkkaukset ja tarvittaessa merkkaa ne huolellisesti ja oikein • irrottaa huolellisesti mahdollisen elektroniikan tai huollon ajaksi irrotettavat muut lisätarvikkeet huollettavista erikoistekstiileistä tai -tuotteista sekä suunnittelee niille tehtävän huollon tarkoituksenmukaisesti • dokumentoi tarvittavat tiedot huolellisesti vastaanottolistaan tai tietojärjestelmään • valitsee oikeat aineet ja välineet siivoukseen ja ylläpitää pesulan tilojen siisteyttä ottaen huomioon tilojen puhtaanapitovaatimukset.
--	--

Opiskelija toimii erikoistekstiilien ja -tuotteiden huolto-prosessissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa erilaisia erikoistekstiilejä ja huollettavia erikoistuotteita ja niiden huoltotapoja sekä tarvittaessa valitsee niille myös likaisuuden mukaan poikkeavan huoltotavan • tunnistaa työnsä hygieniariskit ja ottaa hygieenisuuden huomioon työskentelyjärjestyksessä • suunnittelee työtään ja työympäristöään toimien tuottavasti ja taloudellisesti • valitsee kannattavimman ja turvallisimman tavan poistaa tahroja erikoistekstiileistä tai -tuotteista, perustelee valintansa ja poistaa yksittäisiä tahroja • valitsee soveltuvat koneet ja laitteet ottaen huomioon koko tekstiilihuolto-prosessin ja ymmärtäen myös jatkuvatoimisen pesukoneen toiminnan periaatteet • työskentelee ergonomisesti ja työturvallisuusohjeiden mukaisesti ennakoiden työympäristön riskit sekä mahdollisten erikoistekstiilien tai -tuotteiden rikkoutumisriskit • valitsee koneet, laitteet ja ohjelmat ottaen huomioon koko tekstiilihuolto-prosessin • työskentelee ergonomisesti ja työturvallisuusohjeiden mukaisesti ennakoiden työympäristön riskit • valitsee pesuaineet perustellusti ja laskee oikeat pesuaineiden annostelumäärät ottaen huomioon kestävä kehityksen periaatteet • annostelee pesuaineet taloudellisesti ottaen huomioon pesuaineiden ja -kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet ja niiden käyttöön liittyvät riskit • valitsee oikeat pesuohjelmat ja pesee erikoistekstiilit tai -tuotteet tarkoituksenmukaisella tavalla • työskentelee laatutietoisesti, itsenäisesti ja vastuullisesti myös poikkeavissa tilanteissa.

Opiskelija toimii erikoistekstiilien ja -tuotteiden huollon jälkikäsittelytehtävissä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee tekstiileille systemaattisesti jälkikäsittelyn kannalta tarkoituksenmukaisen kuivaustavan ottaen huomioon muun muassa erikoistekstiilien ja -tuotteiden materiaalit, pesulan konekannan ja toiminnan taloudellisuuden

	<ul style="list-style-type: none"> • jälkikäsittelee erikoistekstiilit ja -tuotteet tarkoituksenmukaisesti ja joutuisasti hyödyntäen käytössä olevia koneita ja laitteita sovittujen laatuvaatimusten mukaisesti • seuraa jatkuvasti laatua ja tekee tarvittavat muutokset toimintaan • viikkaa ja pakkaa erikoistekstiilit tai -tuotteet sovitulla tavalla ja kiinnittää mahdollisen elektroniikan tai muut erityistarvikkeet toimitusajat huomioiden • toimii palveluhenkisesti ja johdonmukaisesti ylläpitäen työpaikan siisteyttä ja järjestystä • hyödyntää erilaisia maksutapoja ja hoitaa mahdollisen kassatapahtuman ja kassatoiminnot vastuullisesti • ottaa vastaan ja välittää edelleen asiakaspalautetta • opastaa reklamaatiotapauksissa asiakasta ja hoitaa reklamaation pesulan ja kuluttajansuojan kannalta asiallisesti.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa työtään ja työskentelyään suhteessa tavoitteisiin • arvioi perustellusti työskentelyn lopputulosta, käyttämänsä aikaa ja kannattavuutta • ottaa vastaan palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittymistarpeitaan monipuolisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä erikoistekstiilien ja -tuotteiden huollossa vastaanotto- ja lajittelutehtävissä, huoltoprosessissa sekä jälkikäsitteilytehtävissä erikoistekstiilejä ja -tuotteita huoltavassa pesulassa tai muussa ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.8. Erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201298)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- valita soveltuvat materiaalit sekä suunnitella tuotteen ulkoasun ja valmistuksen
- valmistaa erikoistuotteen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija valitsee soveltuvat materiaalit sekä suunnittelee tuotteen ulkoasun ja valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää valmistettavan erikoistuotteen käyttötarkoituksen ja määrittää yhteistyössä erikoistuotteen käyttäjien tai tilaajan kanssa tuotteen muotoilutarpeet (huollettavuus, muoto,

	<p>ulkonäkö, liikkuvuus, käytettävyys, väljyys ja kestävyys) sekä sopii tärkeysjärjestyksestä</p> <ul style="list-style-type: none"> • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • suunnittelee tuotteen ulkoasun ottaen huomioon esteettisyyden, käyttötarkoituksen ja laatuvaatimukset • etsii, analysoi ja hyödyntää tietoa käytettävistä materiaaleista ja valmistuksessa käytettävistä työmenetelmistä sekä tarvittavista koneista ja laitteista • hankkii tietoa monipuolisesti eri lähteistä globaalisti • selvittää tuotteessa käytettäville materiaaleille asetetut tekniset vaatimukset sekä mahdollisen tilaajan asettamat laatuvaatimukset • testaa ja valitsee materiaalit hyödyntäen tietoa materiaaleista ja materiaaliyhdistelmistä sekä niiden soveltuvuudesta suunniteltuun käyttötarkoitukseen • selvittää käyttötarkoitukseen soveltuvien muutamien vaihtoehtoisten materiaalien valmistusketjua ja elinkaarta perustellakseen tarkoituksenmukaiset kestävät materiaalivalinnat • valitsee soveltuvat lisätarvikkeet huomioiden kestävyuden, huollettavuuden, ulkonäön, toimivuuden ja käyttötarkoitukseen soveltuvuuden • dokumentoi valittujen materiaalien tuotetiedot jatkokäyttöä varten • selvittää valittujen materiaalien saatavuuden • laskee hinta-arvion valmistettavalle tuotteelle • ottaa huomioon tuotteen valmistuksen suunnittelussa kestävyuden, huollettavuuden, ulkonäön ja toimivuuden suhteessa käyttötarkoitukseen • laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen toteuttamiskelpoisen valmistussuunnitelman ja hyväksyytään sen toimeksiantajalla • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.
--	---

Opiskelija valmistaa erikoistuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee ja säätää valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet sekä perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin ja niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön • työskentelee valmistussuunnitelman mukaisesti noudattaen turvallisuusohjeita sekä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita • käyttää materiaaleja tarkasti ja työskentelee taloudellisesti • valmistaa tuotteen asetettujen käyttö- ja laatuvaatimusten mukaisesti noudattaen valmistussuunnitelmaa • viimeistelee tuotteen huolellisesti ja laatii täsmälliset tuotetiedot ja hoito-ohjeet • laskee tuotteen lopullisen hinnan • huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia • toimii joustavasti, oma-aloitteisesti ja positiivisella asenteella.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistamansa tuotteen ulkonäköä, käytettävyyttä sekä soveltuvuutta käyttötarkoitukseen perustellusti ja monipuolisesti• arvioi työskentelyään suhteessa suunnitelmaan ja tavoitteisiin sekä saamaansa palautteeseen• arvioi kannattavuutta suhteessa työnsä tuloksiin ja käytettyyn aikaan perustellusti• tunnistaa onnistumisiaan ja kehittymistarpeitaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla alan erikoistuotteen ja sen valmistuksen, valmistamalla sen itse tai tarvittavin osin hyödyntäen yhteistyökumppaneita kotimaassa tai ulkomailla. Valmistettavia tuotteita voivat olla esimerkiksi integroitua elektroniikkaa tai anturiteknologiaa sisältävät tuotteet tai tuotteet, jotka valmistetaan hyödyntäen uudenlaisia materiaaleja tai valmistusteknologioita tai, jotka sisältävät erikoisrakenneteknisuusiä.

Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä erikoistuotteen valmistukseen soveltuvassa työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.9. Jalkineiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201299)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta
- suunnitella jalkineet ja niiden valmistuksen
- valmistaa jalkineet
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakasta asiantuntevasti sekä selvittää asiakkaan tarpeet ja toiveet• selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä• kertoo asiakkaalle tarkoituksenmukaisesti uusimmista suuntauksista liittyen tuotteeseen, sen valmistukseen tai materiaaleihin ja niiden valintaan• dokumentoi tuotteen tilauksen tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Opiskelija suunnittelee jalkineet ja niiden valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> etsii monipuolisesti tietoa valmistettavaan tuotteeseen soveltuvista materiaaleista ja lisätarvikkeista sekä vertailee materiaalien laatuja ja hintoja suhteessa tuotteen elinkaareen ottaa huomioon asiakkaan toivomukset ja tarpeet tuotesuunnittelussa suunnittelee mallin tarvittaessa mittojen mukaan valmistamista varten suunnittelee tuotteen valmistuksen hyödyntäen tietoaan yleisimmistä työmenetelmistä ja materiaaleista soveltaa valmistuksen suunnittelussa monipuolisesti tietoa kaavoituksen, leikkuun, lestityksen, pohjaus- ja korkotyön, komponenttien ja viimeistelyn vaatimuksista ja vaikutuksista laadukkaiden jalkineiden valmistamiseen testaa ja valitsee jalkineiden valmistuksessa tarvittavat materiaalit ja lisätarvikkeet perustellusti ottaen huomioon esteettiset ja laadulliset vaatimukset, käyttötarkoituksen sekä materiaalien saatavuuden ja hinnan toimii vastuullisesti ammattietiikkaa noudattaen sekä arvioi kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja sekä eettisyyttä perustellusti dokumentoi toteutuskelpoisen valmistussuunnitelman digitaalisuutta hyödyntäen noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön laskee realistisen hinta-arvion sekä hankkii tarvittavat materiaalit sopii toteutettavan työn aikataulusta tilaajan tai mahdollisen yhteistyökumppanin kanssa.

Opiskelija valmistaa jalkineet.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin ja valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet käyttäen niitä oikein ja ergonomisesti työskentelee turvallisesti, vastuullisesti ja joutuisasti laatimansa valmistussuunnitelman mukaan kaavoittaa jalkineen mittojen mukaan mahdollista digitaalisuutta hyödyntäen tekee jalkineiden leikkuun asettelun leikkaa jalkineen osat laadukkaasti hyödyntäen perusleikkuutapoja ja käyttää tarkoituksenmukaisia työtapoja valmistaa päällisen muokkaa lestin tarvittaessa mittojen mukaiseksi soveltaen tietoa lestityksen vaikutuksesta valmiiseen jalkineeseen tekee yleisimpiä valmistuksessa käytettyjä lestitystöitä hyödyntäen lestityksessä käytettäviä työkaluja ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti tiedostaen niiden ominaisuudet lestityksen onnistumisen kannalta tekee yleisimpiä valmistuksessa käytettäviä pohjaus- ja korkotöitä ja hyödyntää tarvittavia laitteita ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti soveltaa tietoaan pohjaus- ja korkotyön vaikutuksista valmiiseen jalkineeseen

	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa tarvittavia komponentteja valmistuksen eri työvaiheissa hyödyntäen valmistuksessa käytettäviä laitteita ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti ja tiedostaen komponenttien merkityksen valmiin jalkineen laatuun • tekee yleisimpiä jalkineen valmistuksessa käytettäviä viimeistelytyöitä laadukkaasti hyödyntäen tarvittavia laitteita ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti • tekee systemaattisesti koneiden ja laitteiden päivittäishuollot.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laskee jalkineiden valmistuskustannukset luotettavasti ja hinnoittelee tuotteen sekä arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan • arvioi valmistamiensa jalkineiden ulkonäköä ja istuvuutta perustellusti • arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa valmistussuunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla, kaavoittamalla ja valmistamalla jalkineet yrityksen konekannan ja resurssien mukaisesti. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.10. Kaavoitus ja muotoilu, 45 osp (201300)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- hankkia ja soveltaa tietoa tuotteen kaavoitukseen vaikuttavista tekijöistä
- kaavoittaa tuotteita eri kaavoitusmenetelmillä ja hyödyntää muotoilua työskentelyssään
- viimeistellä ja sarjoo kaavat tuotteisiin
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija hankkii ja soveltaa tietoa tuotteen kaavoitukseen vaikuttavista tekijöistä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii tietoa kaavoitus- ja mitoitusjärjestelmistä ja vartalon mittasuhteista monipuolisesti eri tietolähteistä, myös kansainvälisistä • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • tunnistaa eri kokomerkinät ja standardit • valitsee käyttötarkoitukseen soveltuvat kaavoitus- ja mitoitusjärjestelmät työskentelyään varten.

Opiskelija kaavoittaa tuotteita eri kaavoitusmenetelmillä ja hyödyntää muotoilua työskentelyssään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käyttää itsenäisesti tarvittavia mittoja tai ottaa mitat ja käyttää niitä• tekee tarvittavat kaavalaskelmat valituilla mitoilla perustellusti• ottaa huomioon mallin, materiaalin, tuotetyypin ja käyttötarkoituksen mukaiset väljyydet perustellusti ja asiantuntevasti mittasuhteet huomioiden• hyödyntää monipuolisesti ja sujuvasti muotoilua kaavaa työstäessään• kuosittelee kaavan sujuvasti laskemillaan mitoilla• huomioi mallin mukaisen istuvuuden, tasapainon ja materiaalin vaikutuksen tuotteen ulkonäköön• hyödyntää työskentelyssään digitaalisuutta mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan sekä dokumentoi työskentelyään ja työprosessia tarkoituksenmukaisesti• käyttää työssään systemaattisesti alan ammattisanastoa ja kaavoituksen käsitteitä.

Opiskelija viimeistelee ja sarjoo kaavat tuotteisiin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• lisää tarkoituksenmukaisesti kaavaan tarvittavat saumanvarat ja merkinnät• leikkaa valmistamallaan kaavoilla sovitustuotteen• sovittaa tuotteen ja tarkistaa sen istuvuuden sekä yksityiskohdat suunnitelmallisesti• tekee tarvittavat kaavamuutokset tarkasti ja joutuisasti• laatii täsmällisen mittataulukon ja siihen sarjontasäännöt• sarjoo kaavat tarkoituksenmukaisesti sarjontasääntöjä tulkiten• valmistaa käyttötarkoitukseen ja materiaaleihin soveltuvat tarvittavat kaavat hyödyntäen mahdollista kaavoitusohjelmaa• viimeistelee kaavat leikkuuta varten• tekee taloudellisen leikkuusuunnitelman ja tarvittaessa ladossuunnitelman huomioiden käytettävän materiaalin ja sen kuosin• tallentaa tarvittavat dokumentit työstä tarkoituksenmukaisessa muodossa jatkokäyttöä varten• toimii suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen sekä hyödyntää verkostoja tarpeen mukaan työssään.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi perustellusti työskentelyään ja kaavoitusprosessiaan, työskentelyyn käyttämänsä aikaa ja kannattavuutta• arvioi valmistamiensa kaavojen käytettävyyttä ja toimivuutta• arvioi osaamistaan ja määrittelee omia kehittämistarpeitaan kaavoituksessa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kaavoittamalla ja sarjomalla tuotteita mittojen ja mallien mukaisesti. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa

vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.11. Kemiallinen pesu, 45 osp (201301)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- vastaanottaa ja lajitella tuotteet kemialliseen pesuun
- pestä ja toimia kemiallisen pesulan erilaisissa työtehtävissä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija vastaanottaa ja lajittelee tuotteet kemialliseen pesuun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• vastaanottaa pestäviä tuotteita tunnistuen yleisimmät tekstiilimateriaalit, tekstiilitasorakenteet, viimeistykset, nahkat ja turkikset sekä valitsee niille huoltotavan ja mahdollisen noudatettavan hoito-ohjeen• erittelee materiaalit, joita ei voi huoltaa pesulassa• tarkastaa vastaanotettavan tuotteen ja tiedottaa asiakkaalle huollon vaihtoehdoista ja mahdollisista pesuun liittyvistä ongelmista ja riskeistä sekä pyytää asiakkaalta tarvittaessa kirjallisen hyväksynnän• selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä• toimittaa erikoispestävät tuotteet alan asiantuntijapesuloihin• merkitsee ja lajittelee tekstiilit sekä valitsee soveltuvimman huoltotavan taloudellisuuden, materiaalien kunnan ja likaisuuden mukaan.

Opiskelija pesee ja toimii kemiallisen pesulan erilaisissa työtehtävissä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• esikäsittelee tekstiilit materiaalin ja valitun huoltotavan mukaisesti• arvioi tahranpoiston tarpeen ja mahdollisuudet sekä poistaa tarvittaessa tahrat• selvittää ja ilmoittaa asiakkaalle, milloin tahraa ei voida tekstiiliä vahingoittamatta poistaa• pesee tekstiilejä kemiallisella vesipesulla tai liuotinpesulla huomioiden tekstiilien keston, käytettävissä olevan laitteiston ja työhön kuluvan ajan• valitsee pesumenetelmät erilaisten liuottimien puhdistusvaikutusten mukaan• noudattaa työssään pesulakohtaisia, asiakasryhmittäisiä sekä tekstiilikohtaisia laatutavoitteita• työskentelee kannattavasti ottaen huomioon asiakkaan tarpeet ja odotukset palvelun laadusta• käyttää pesulan tietojärjestelmiä työtehtäviensä mukaisesti• puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita, kuten kemiallista pesukonetta, tekstiilien viimeistelylaitteita, silityslaitteistoa ja höyrykaappia

	<ul style="list-style-type: none"> tarkkailee tekstiilihuoltoprosessin kulkua, kirjaa poikkeamat ja tiedottaa niistä seuraa vastuualueensa koneiden ja laitteiden häiriömerkkejä ja poistaa tarvittaessa häiriöitä tai kutsuu apuun tarvittavan asiantuntijan huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta ja varotoimista sekä toimii työssään työsuojelu- ja turvallisuusohjeiden mukaisesti toimii yhteistyössä työyhteisön muiden jäsenten kanssa huolehtii välittömän työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä huolehtii työskentelyssään siitä, että jätteitä syntyisi mahdollisimman vähän, sekä edistää omalla toiminnallaan kestäväen kehityksen periaatteiden toteutumista lajittelee ja kierrättää pesulan jätteet ympäristömääräysten mukaisesti tuntee koneiden automaation ja ohjelmien rakenteen niin, että pystyy seuraamaan ohjelman kulkua, säätämään laitteita toimintaan sopivaksi, puuttamaan häiriöihin ja tekemään muutosehdotuksia arvioi puhtaustuloksen ja tekee tarvittaessa jälkitahranpoiston tai uusintapesun viimeistelee tekstiilejä eri menetelmillä niiden ominaisuuksien ja käytettävissä olevan laitteiston mukaan pakkaa tekstiilit sopimusten mukaisesti noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> arvioi oman ammattiosaamisensa kehittymistä hyödyntäen saamaansa palautetta ja tunnistaen vahvuutensa ja kehittämiskohteensa ottaa vastaan asiallisesti ja rakentavasti asiakaspalautetta arvioi työskentelyään ja työnsä laatua perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työssä toimimalla kemiallista pesua pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.12. Koneiden kunnossapito tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201302)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- ratkaista koneiden toimintahäiriöitä
- kunnossapitää tekstiili- ja muotialalla käytettäviä koneita
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija ratkaisee koneiden toimintahäiriöitä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hankkii ja hyödyntää tietoa vastuualueensa prosessin koneista ja laitteista sekä niiden toimintaperiaatteista ja osista sekä hyödyntää sitä työssään• tiedostaa eri koneiden häiriöttömän käynnin merkityksen tuotannolle• purkaa ja kokoaa koneita ja laitteita oikein koneiden ohjekirjojen ja kaaviokuvien mukaisesti sekä soveltaa tietoaan koneiden kunnossapidossa• hoitaa ja seuraa työssään huolellisesti koneiden ohjausjärjestelmiä, vartijalaitteita sekä hälytysjärjestelmiä• pystyy ennakoimaan vastuualueensa koneiden korjaus- ja säätötarpeita• tekee vastuualueensa konehäiriöiden ongelmanratkaisua soveltaen tietoaan koneiden ja laitteiden tekniikoista sekä toimintaperiaatteista• nimeää vastuualueensa koneiden teknisiä osia oikein• selviytyy työ- ja viestintätilanteista monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan myös yhdellä vieraalla kielellä• valvoo prosessinsa koneiden kuntoa ja toimintaa ymmärtäen aistinvaraisen valvonnan rajoitteet• paikallistaa ja tunnistaa konehäiriöitä (mekaaninen, sähkö- tai automaatiiovika) ja kutsuu tarvittaessa kone- ja sähkövikoihin erikoistuneen ammattilaisen paikalle• paikantaa toimintahäiriöiden syyn ja suojaa tarvittaessa materiaalit ja työympäristön huolto- ja korjaustöitä tehdessään• asettaa viallisen koneen tai laitteen tarvittaessa käyttökieltoon yhteistyössä työnjohdon kanssa• ratkaisee, voiko vian korjata itse vai tarvitaanko avuksi kyseisen alan huoltohenkilö• rajaa vika-alueen pienentäen näin vianetsintään käytettävää aikaa• määrittää nostettavien taakkojen painon ja suorittaa nostot turvallisia menetelmiä käyttäen• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä• toimii työssään noudattaen työturvallisuusmääräyksiä ja ergonomiamia sekä ymmärtää terveyden ja työssä jaksamisen merkityksen työssään.

Opiskelija kunnossapitää tekstiili- ja muotialalla käytettäviä koneita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää tarkoituksenmukaisesti ja tuntee prosessissa käytettävät koneet ja laitteet ja niiden toimintamekanismit sekä niiden huoltotarpeet• seuraa vastuualueensa koneiden ja laitteiden kehitystä ja mahdollisuuksia tarvittaessa uusia laitteistoa tai niiden osia• seuraa ja selvittää vastuualueensa koneiden huolto- ja vikaistoriaa ja laatii niiden perusteella koneiden huoltosuunnitelmia tuotantoaikataulun huomioiden

	<ul style="list-style-type: none"> toteuttaa koneiden kunnossapitoa yhteistyössä koneiden käyttäjien ja muun huolto-organisaation kanssa tiiminä käyttää ohjeiden ja määräysten mukaan suojavälineitä tekee kunnossapitotyöt huomioon ottaen työympäristön, tarvittavat suojaukset ja turvatoimet edistää omassa työssään kestäväen kehityksen periaatteiden toteutumista tunnistaa koneiden häiriöttömän käynnin merkityksen tuotteiden laatuun varmistaa koneen käyntikuntoisuuden korjauksen tai huollon jälkeen dokumentoi ja raportoi kaikkiin tekemiinsä huoltoihin liittyvät toimenpiteet ja käyttämänsä varaosat käytössä olevaan tietojärjestelmään annettujen ohjeiden mukaisesti raportoi toistuvista vioista ja tuotantokatkoksista sovitusti yrityksen toimintatapojen mukaan.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa onnistumisiaan ja vahvuuksiaan sekä kehittämiskohteitaan hyödyntäen saamaansa palautetta työskentelystään arvioi perustellusti suorittamiaan kunnossapitotöitä ja työskentelyyn käyttämänsä aikaa ja kannattavuutta sekä esittää kehittämissuhteita perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kunnossapitämällä ja ratkaisemalla oman vastuualueensa tekstiili- ja muotialalla käytettäviin koneisiin ja laitteisiin liittyviä toimintahäiriöitä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa, joka voi olla ompelimo, teollinen työympäristö, suutarin toimitilat tai pesula. Siltä osin, kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.13. Logistiikkapalveluiden organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201303)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia tekstiili- ja muotialan logistisissa työtehtävissä
- huolehtia tuotteiden varastointi- ja kuljetustoiminnoista
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija toimii tekstiili- ja muotialan logistisissa työtehtävissä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> etsii tietoa käytettävistä tuotetietojärjestelmistä, toimitusketjusta ja -logistiikasta myös globaalisti käyttää tietojärjestelmiä ja hyödyntää tarvittavia tiedostoja

	<ul style="list-style-type: none"> • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • valitsee lajiteluille sopivan käsittelytavan ja automaation sekä laadunvarmistuksen • toimii suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen • tuntee erilaiset alan varastointi- ja logistiikkajärjestelmät • tuntee työnkulun niin, että voi tarvittaessa tehdä siihen muutoksia • tilaa, vastaanottaa, merkitsee sekä hyllyttää tuotteita varastoon yrityksen järjestelmiä hyödyntäen • kerää tuotteita varastosta asiakkaan tilauksen ja yrityksen periaatteiden mukaisesti mahdollista digitaalisuutta hyödyntäen • vastaa omalta osaltaan, että tuotteet kiertävät varastosta suunnitelmallisesti, järjestelmällisesti ja tehokkaasti ja seuraa yrityksen mahdollista varastonhallintajärjestelmää • tekee tuotteiden vaihdon ja poiston sovittujen ohjeiden ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaan • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta.
--	--

Opiskelija huolehtii tuotteiden varastointi- ja kuljetustoiminnoista.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy yrityksen asiakaspalvelun toimintatapoihin ja noudattaa niitä työssään • käyttää yrityksessä sovittuja jakelujärjestelmiä sekä hyödyntää mahdollisia digitaalisia järjestelmiä tai ohjelmia • perehtyy kuljetusreittien suunnittelun asiakaslähtöisyyden periaatteisiin ja ymmärtää kuljetusten ympäristövaikutukset edistään omalla toiminnallaan kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista • lähettää tuotteet reiteittäin aikataulun mukaisesti huomioiden globaalisuuden • noudattaa toiminnoissa tarvittavaa lainsäädäntöä ja dokumentointia • toimii oma-aloitteisesti ja esittää mahdollisia toimintojen kehittämisideoita perustellusti • hoitaa asiakaspalautteet ja pitää yhteyttä asiakkaisiin.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään, tehokkuuttaan ja työnsä laatua suhteessa tavoitteisiin • kerää systemaattisesti palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittämistarpeitaan • osallistuu aktiivisesti työryhmän keskusteluihin ja esittää kehittämisideoita työn ja työympäristön kehittämiseksi.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla tekstiili- ja muotialan logistiikan työtehtävissä sekä huolehtimalla varastointi- ja kuljetustoiminnoista.

Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.14. Mattohuoltopalvelu, 45 osp (201304)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- vastaanottaa matot mattohuoltopalveluun
- pestä ja toimia mattopesulan erilaisissa tehtävissä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija vastaanottaa matot mattohuoltopalveluun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti ja asiantuntevasti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • tunnistaa pestävät mattomateriaalit ja valitsee niille oikean huoltotavan tekstiilirakenteen ja -materiaalin perusteella • määrittelee huoltotavan oikein sellaisille pestäväksi tuotaville mattomateriaaleille, joista hoito-ohjeet puuttuvat tai ovat ilmeisimmin virheelliset • erittelee mattomateriaalit, joita ei voi huoltaa pesulassa • tekee varauksen ongelmatapauksissa • valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti materiaalien likaisuuden mukaan, mittaa maton ja hinnoittelee työn.

Opiskelija pesee ja toimii mattopesulan erilaisissa tehtävissä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • lajittelee, esikäsittelee ja pesee mattoja pesukoneilla ja tasopesussa erilaisilla menetelmillä • käyttää mattotyyppien mukaisia kuivaustapoja sekä noudattaa työssään mattomateriaalikohtaisia laatuvaatimuksia • pakkaa matot mattotyyppien edellyttämällä tavalla ottaen huomioon maton kuljetuksen ja säilytyksen • puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita • tuntee erilaiset kemikaalit ja niiden käytön työturvallisuuden ja ympäristövaikutukset • tuntee kuluttajansuojan ja hoitaa asiakaspalautteen asiallisesti • huolehtii välittömän työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä • välttää työskentelyssään jätteiden syntymistä sekä edistää omalla toiminnallaan kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista • lajittelee ja kierrättää pesulan jätteet ympäristömääräysten mukaisesti • työskentelee suunnitelmallisesti niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta • muuttaa tarvittaessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti • valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja viimeistelyyn • työskentelee huomioiden seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin

	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • käyttää koneita ja laitteita energiansäästön kannalta tehokkaasti valiten oikeat lämmitys- ja käyttöajat sekä pesumenetelmät ja säätää koneita tarpeen mukaan • ennakoi ja tiedostaa pesulatyön riskit, noudattaa työssään työsuojeluohjeita ja toimii nopeasti vaaratilanteissa • huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta, varotoimista työtehtäviensä mukaan sekä työergonomiasta.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi oman ammattiosaamisensa kehittymistä hyödyntäen saamaansa palautetta ja tunnistaen vahvuutensa ja kehittämiskohteensa • arvioi työskentelyään ja työnsä laatua perustellusti • ottaa vastaan asiallisesti ja rakentavasti asiakaspalautetta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työssä toimimalla mattopesulan erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin, kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.15. Nahan valmistaminen ja viimeistys, 45 osp (201305)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella nahan valmistusta
- valmistaa nahkaa
- toteuttaa nahan viimeistyksen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistelee nahan valmistusta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy nahkojen luokitukseen sekä käsittelee ja luokittelee erilaisia nahkoja oikein • mittaa ja laskee oikein nahan pinta-aloja • tunnistaa vuotavirheet systemaattisesti • säilyttää raakamateriaalit oikein • etsii tietoa eri tietolähteistä nahan valmistusprosessin eri työvaiheista ja niihin liittyvistä ohjeistuksista sekä hyödyntää tietoa nahan valmistuksen suunnittelussa

	<ul style="list-style-type: none"> • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • hyödyntää nahan valmistusprosessin eri työvaiheiden koneiden ja laitteiden toimintaperiaatteiden tuntemustaan nahan valmistuksen suunnittelussa • hyödyntää nahan valmistuksen suunnittelussa tietoa erilaisista tarvittavista apuaineista tiedostaen niiden vaikutuksen valmistettavan nahan laatuun • valitsee ja hyödyntää suunnittelussa tarkoituksenmukaisesti eri nahoille sopivia viimeistelymenetelmiä • selvittää nahan valmistuksessa tarvittavien aineiden ja kemikaalien saatavuutta ja käyttöturvallisuutta • laatii ja dokumentoi toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman nahan valmistamiseen ja viimeistykseen digitaalisuutta hyödyntäen • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • laatii hinta-arvion nahan valmistamisesta ja viimeistyksestä.
--	---

Opiskelija valmistaa nahkaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa nahkaa valmistussuunnitelman mukaisesti • varmistaa tai tarvittaessa hankkii prosessissa tarvittavat aineet ja kemikaalit • varmistaa tai valitsee valmistusprosessissa tarvittavat koneet ja laitteet • säättää ja käyttää prosessin koneita ja laitteita tehokkaasti ja turvallisesti sekä tekee tarvittavat huollot oma-aloitteisesti • hallitsee reseptien lukemisen ja punnitsee sekä annostelee aineet oikein reseptin mukaisesti huomioiden käyttöturvallisuustiedotteet • testaa liemet ja vuodat oikeita testausmenetelmiä käyttäen sekä ymmärtää testitulosten merkityksen laatuun • tuntee vuodan käyttäytymisen prosessin eri märkä- ja konetyövaiheissa • tunnistaa vuodalle asetetut vaatimukset ennen jokaista työvaihetta ja sen jälkeen osaa kuivattaa vuodat ja nahat oikeilla kuivaustavoilla • edistää työskentelyssään kestäväää kehitystä huomioiden käyttöturvallisuustiedotteet • kalkitsee, parkitsee ja värjää raakavuodat ohjeiden mukaan turvallisesti ja laatuvaatimusten mukaisesti • toimii vastuullisesti sekä ammattieettisesti tuotteiden poistossa, jätteiden hävittämisessä ja kierrätyksessä.

Opiskelija toteuttaa nahan viimeistyksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa nahan viimeistyksen nahan valmistussuunnitelman mukaisesti • säättää tarvittavat koneet ja laitteet oikein sekä tekee päivittäishuollot oma-aloitteisesti • toteuttaa nahan pintakäsittelyn turvallisesti ja tiedostaen pintakäsittelyaineiden vaikutukset nahan ulkonäköön

	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa nahan pintavirheet ja korjaa nahan ulkonäköä ohjeiden mukaan tarvittaessa värjää vuodat noudattaen värjäyksen työvaiheita testaa värjäyksen eri testausmenetelmillä laskee nahan valmistuksen hinnan dokumentoi nahan valmistuksen ja viimeistyksen yrityksen ohjeiden mukaisesti.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> arvioi valmistamansa nahan ulkonäköä, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti arvioi työskentelyään ja sen kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti saamansa palautteen pohjalta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa käytännön työtehtävissä suunnittelemalla nahan valmistuksen sekä valmistamalla ja viimeistämällä raakanahan tai -vuodan korkealaatuiseksi nahaksi. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.16. Neuletuotteen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201306)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella neuletuotteen sekä valita ja hankkia materiaalit
- valmistaa mallin mukaisen neuletuotteen
- laskea tuotteen valmistuskustannukset ja arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee neuletuotteen sekä valitsee ja hankkii materiaalit.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee tai osallistuu neuletuotteen suunnitteluprosessiin kohderyhmän tarpeet huomioiden noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön palvelee asiakkaita ja toimii vuorovaikutuksessa alan asiantuntijaverkostojen kanssa hyödyntäen eri viestintätapoja tarkoituksenmukaisesti selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä

	<ul style="list-style-type: none"> etsii ja analysoi tietoa neuleiden valmistustekniikoista sekä hyödyntää sitä suunnittelussa hyödyntää suunnittelussa soveltuvia neulesuunnitteluohjelmia etsii ja hyödyntää tietoa alalla käytettävistä materiaaleista ja materiaaliyhdistelmistä sekä niiden soveltuvuudesta neuletuotteen käyttötarkoitukseen selvittää käyttötarkoitukseen soveltuvien muutamien vaihtoehtoisten materiaalien valmistusketjua ja elinkaarta tehdäkseen tarkoituksenmukaiset kestävätkä materiaalivalinnat testaa soveltuvat materiaalivaihtoehdot perustellusti tai selvittää ja esittelee annettujen materiaalivaihtoehtojen valinnan perustelut tekee ja dokumentoi tarvittavat materiaali- ja neulostestaukset huomioiden valmistustavan ja tuotteen käyttöominaisuudet hankkii tietoa alan materiaalien toimittajista, vertailee toimitusehtoja ja suunnittelee materiaalihankinnat valitsee neulosrakenteet, materiaalit ja lisätarvikkeet käyttötarkoituksen mukaisesti huomioiden ekologisuuden, eettisyyden ja materiaalien käytön taloudellisuuden laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen selkeän neuletuotteen valmistussuunnitelman ammattisanastoa käyttäen ja aikatauluttaa sen.
--	---

Opiskelija valmistaa mallin mukaisen neuletuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> hankkii ja hyödyntää tietoa neuleen valmistuksen kehityksestä, konekannan muutoksista, neuleiden erilaisista valmistusmenetelmistä sekä neulerakenteista ja niiden vaikutuksesta kaavoitukseen ja valmistukseen kaavoittaa ja sarjoo neuletuotteen manuaalisesti ja tietokoneohjelmalla sekä tekee selkeät neulontaohjeet huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä valitsee ja käyttää neuleen valmistukseen ja kokoonpanoon sopivia koneita, laitteita, työvälineitä ja ohjelmia tekee koneille päivittäishuollon ja vianmäärityksen sekä varaosien vaihdon huolellisesti tai varaa huollon oma-aloitteisesti valmistaa mallin mukaisen, laadukkaan neuletuotteen tehdyn suunnitelman ja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti toteuttaa tuotteen käyttötarkoituksen edellyttämät viimeistykset, kokoonpanon ja testaukset noudattaen työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä laatii neuletuotteelle selkeän hoito-ohjeen.

Opiskelija laskee valmistuskustannukset ja arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> laskee neuletuotteen valmistuskustannukset luotettavasti ja hinnoittelee tuotteen sekä arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan arvioi valmistamansa neulevaatteen ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa valmistussuunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen

- tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnitteleamalla, valmistamalla ja viimeistämällä neuletuotteen. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.17. Projektityöskentely tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201307)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella projektin ja laatia projektisuunnitelman
- toimia projektin vetäjänä ja osallistua sen toteutukseen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee projektin ja laatii projektisuunnitelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää projektisuunnittelun työmenetelmiä • määrittelee projektille tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi sekä mittarit, joilla arvioidaan tavoitteiden saavuttamista ja tuloksia • laatii projektille selkeän ja realistisen aikataulun, joka kattaa projektin koko keston • suunnittelee projektille toimivan johtamismallin ja organisaation • määrittelee projektin osapuolille selkeät roolit ja vastuut • määrittelee taustaselvitysten avulla projektin toimintaympäristön ja rajaa sen tarkoituksenmukaisesti • tunnistaa ammatillisia verkostojaan ja keskeisiä sidosryhmiä sekä arvioi niiden kykyä osallistua projektiin • määrittelee selkeästi resurssit, jotka ovat riittävät suhteessa tavoitteisiin ja tavoiteltaviin tuloksiin • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.

Opiskelija toimii projektin vetäjänä ja osallistuu sen toteutukseen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastuun projektista sekä koko ryhmän toiminnan edistämisestä ja tavoitteiden saavuttamisesta • ymmärtää tiimityöskentelyn keskeisen merkityksen koko projektin onnistumisen kannalta • johtaa projektia eettisten periaatteiden mukaisesti • työskentelee suunnitelmallisesti ja johdonmukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa yhteisiä pelisääntöjä ja sovittua aikataulua sekä neuvottelee poikkeamista • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • viestii positiivisesti, asiantuntevasti ja monimuotoisesti • toimii joustavasti muuttuvissa tilanteissa • seuraa taloutta sekä raportoi työskentelystä ja tuloksista sovitulla tavalla • selviytyy työtilanteissa suullisesti ja kirjallisesti kotimaisella sekä yhdellä vieraalla kielellä • tunnistaa mahdollisuuksia, ideoi, toimii uutta luovasti ja tekee perusteltuja ratkaisuja • toimii taloudellisesti ja tuloksellisesti • dokumentoi ja päättää projektin sekä tekee arkistoinnin tarkoituksenmukaisesti.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti toteuttamansa projektin lopputuloksia sekä tavoitteiden toteutumista hyödyntäen asetettuja mittareita • arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa suunnitelmaan ja saamaansa palautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti • arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työssä suunnittelemalla projektin ja toimimalla sen vastuuhenkilönä sekä toteuttajana. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.18. Puvun valmistaminen vaatturityönä, 45 osp (201308)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta ja suunnitella puvun toteutuksen
- valmistaa vuorillisen puvun vaatturityönä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta ja suunnittelee puvun toteutuksen.

Opiskelija

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa alan kehityssuuntia globaalisti etsien tietoa alan materiaalien, tuotteiden ja palveluiden kehityksestä monipuolisesti eri lähteistä • analysoi ja hyödyntää hankkimaansa tietoa työssään sekä edistää toiminnallaan kestäväää kehitystä • palvelee asiakasta hyödyntäen vaaturityön asiantuntemustaan • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • kartoittaa asiakkaan tarpeet ja toiveet • opastaa asiakasta materiaalivalinnoissa hyödyntäen vaaturityön materiaalien ja erityistarvikkeiden asiantuntemustaan • suunnittelee yhteistyössä asiakkaan kanssa puvun mallin sekä valmistustavan ja aikatauluttaa työn toteutuksen • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • ottaa tarvittavat mitat asiakkaasta • arvioi puvun lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työkustannukset • suunnittelee puvun valmistuksen analysoiden ja hyödyntäen tietoa soveltuvista vaaturityötavoista, huomioiden asiakkaan tarpeet ja vaaturin työtavoin valmistettavan vaateen käyttötarkoituksen • dokumentoi vaatekokonaisuuden toteutus- ja valmistussuunnitelman hyödyntäen digitaalisuutta.
----------------------------------	---

Opiskelija valmistaa vuorillisen puvun vaaturityönä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa tekemäänsä toteutus- ja valmistussuunnitelmaa työskennellen turvallisesti ja vastuullisesti • perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet ja käyttää niitä oikein ja ergonomisesti • huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä • kaavoittaa valmistettavan puvun asiakkaan mitoilla • säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi • laatii taloudellisen leikkuusuunnitelman ja leikkaa kappaleet • kiinnittää tukimateriaalit ja ompelee puvun sovitussuoritusvaiheeseen • sovittaa puvun asiakkaalle suunnitelmallisesti sekä tekee tarvittavat korjaukset istuvuuden parantamiseksi • ompelee vaatekokonaisuuden oikeilla työotteilla ja viimeistelee sen valmiiksi joutuisasti ja laadukkaasti • laatii vaatekokonaisuudelle oikeat tuotetiedot sekä tarkoituksenmukaiset säilytys- ja hoito-ohjeet • luovuttaa puvun asiakkaalle ja opastaa sen käytössä, huollossa ja säilytyksessä • laskee puvun lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä laskuttaa asiakasta.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti valmistamansa puvun ulkonäköä, istuvuutta, työn laatua sekä puvun soveltuvuutta käyttötarkoitukseen

- arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa suunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen
- tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti
- arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla vuorillisen puvun asiakkaan mittojen mukaisesti vaatturityönä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.19. Rooliasujen suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201309)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella käyttötarkoitukseen soveltuvan rooliasun
- valmistaa käyttötarkoituksen mukaisen rooliasun
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee käyttötarkoitukseen soveltuvan rooliasun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää valmistettavan rooliasun käyttötarkoituksen sekä suunnittelijan tai käyttäjän asettamat vaatimukset • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • perehtyy monipuolisesti valmistettavan rooliasun taustaan, muotoiluun, estetiikkaan ja symboliikkaan sekä asun käyttäjän rooliin ja esityksen visualisointiin • perehtyy esityksen muuhun tekniseen toteutukseen ja ottaa sen huomioon tuotteen suunnittelussa ja valmistuksessa • etsii monipuolisesti tietoa valmistettavaan rooliasuun soveltuvista materiaaleista • testaa ja valitsee materiaalit huomioiden käyttötarkoituksen rooliasulle asettamat esteettiset ja laadulliset vaatimukset sekä kartoittaa materiaalien saatavuutta ja hintaa yhteistyössä joko asiakkaan tai työryhmän kanssa • muokkaa tarvittaessa materiaaleja tavoitellun visuaalisen ilmeen ja toiminnallisuuden aikaansaamiseksi • valitsee soveltuvat lisätarvikkeet huomioiden rooliasun ulkonäön ja puettavuuden • hankkii tarvittavat materiaalit • dokumentoi taustatiedot hyödyntäen digitaalisuutta.

Opiskelija valmistaa käyttötarkoituksen mukaisen rooliasun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laatii valmistussuunnitelman hyödyntäen monipuolisesti eri työtapoja ja työvälineitä sekä mahdollisen suunnittelijan tekemiä luonnoksia ja annettuja ohjeita huomioiden rooliasun käyttötarkoituksen ja halutun lopputuloksen • kaavoittaa rooliasun tai muokkaa valmista kaavaa käyttötarkoitukseen sopivaksi • valmistaa rooliasun sovitusta varten • sovittaa rooliasun asiakkaalle ja tekee tarvittavat muutokset täsmällisesti huomioiden käyttötarkoituksen • valmistaa ja viimeistelee rooliasun sovittujen käyttö- ja laatuvaatimusten sekä sovitun aikataulun mukaisesti • työskentelee valitsemillaan työvälineillä, koneilla ja laitteilla huomioiden ala- ja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaamisen käytön • ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • opastaa asiakasta asiantuntevasti rooliasun pukemisessa sekä laatii täsmälliset säilytys- ja hoito-ohjeet • laskee rooliasun lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä laskuttaa asiakasta.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti valmistamansa rooliasun ulkonäköä, laatua sekä sopivuutta asiakkaalle ja käyttötarkoitukseen • arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa suunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti • arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtilanteessa suunnittelemalla ja valmistamalla rooliasun asiakkaan vaatimusten mukaisesti. Osaaminen osoitetaan työhön soveltuvassa työympäristössä, kuten rittäjän työtilassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.20. Sairaalatekstiilien huolto, 45 osp (201310)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- lajitella sairaalatekstiilejä ja valita huoltomenetelmät
- pestä ja työskennellä sairaalapesulan erilaisissa työvaiheissa
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija lajittelee sairaalatekstiilejä ja valitsee huoltomenetelmät.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • lajittelee sairaalatekstiilit asianmukaisilla ohjelmilla ja varmistaa desinfektion sitä vaativille tuotteille • valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti hygieniavaatimusten ja materiaalien likaisuuden mukaan • käsittelee infektio-tekstiilejä sovittujen ohjeiden mukaan.

Opiskelija pesee ja työskentelee sairaalapesulan erilaisissa työvaiheissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja viimeistelyyn sekä ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin • pesee sairaalatekstiilit asianmukaisilla ohjelmilla ja varmistaa desinfektion sitä vaativille tuotteille • työskentelee suunnitelmallisesti ja joustavasti muuttaen suunnitelmiaan tilanteen vaatiessa ja varmistaen, että palvelu vastaa laadultaan asiakkaan odotuksia • käyttää koneita ja laitteita energiansäästön kannalta tehokkaasti • toimii työssään työsuojeluohjeiden mukaan sekä huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta ja varotoimista työtehtäviensä mukaan • käyttää hygieenisiä työtapoja ja noudattaa tarkasti käsihygienian ohjeita • toimii nopeasti vaaratilanteissa ja löytää tiedot ensiavusta • hallitsee mikrobiologian perusteet ja tuntee pieneliöiden lisääntymis- ja leviämistavat • käyttää oikein hygieniaan ja sairaalapesuun liittyviä termejä työssään • ottaa huomioon työssään erilaiset puhtausasteet • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • poistaa tarvittaessa tahroja (uusintapesu) • viimeistelee sairaalatekstiilejä • käyttää koneita ja laitteita hygieniiohjeistusten mukaisesti • ottaa omavalvonnassa tarvittavat näytteet • tarkistaa sairaalatekstiilien puhtauden ja eheyden • huolehtii omalta osaltaan uudelleen kontaminaation estämisestä • noudattaa sairaalatekstiilikohtaisia laatutavoitteita työssään sekä on sisäistänyt ja noudattaa leikkaussalitekstiilien huollon erityisvaatimuksia työssään • huolehtii välittömän työympäristönsä siisteydestä • huolehtii pakkausympäristön siisteydestä ja järjestyksestä sekä pakkauskaluston ja materiaalin puhdistuksesta ja säilytyksestä • pakkaa tekstiilit sairaalahygienian huomioon ottaen ja käytön kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla • puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita sekä viimeistelylaitteita hygieniiohjeistusten mukaisesti • huolehtii työskentelyssään siitä, että jätteitä syntyisi mahdollisimman vähän ja edistää omalla toiminnallaan kestävä kehityksen periaatteiden toteutumista • lajittelee ja kierrättää pesulan jätteet ympäristömääräysten mukaisesti.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi oman ammattiosaamisensa kehittymistä hyödyntäen saamaansa palautetta ja tunnistaen vahvuutensa ja kehittämiskohteensa • arvioi työskentelyään ja työnsä laatua • ottaa vastaan asiallisesti ja rakentavasti asiakaspalautetta.
----------------------------------	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työssä toimimalla sairaalatekstiilejä pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä lajittelemalla, pesemällä ja viimeistelemällä sairaalatekstiilejä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.21. Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, 45 osp (201311)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tulkita työohjeita ja suunnitella työtään sekä tuotteen valmistuksen
- työskennellä sarjatuotannon eri vaiheissa sekä valmistaa mallikappaleen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija tulkitsee työohjeita ja suunnittelee työtään sekä tuotteen valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee tuotteen työohjeet • perehtyy työhön, työpaikan olosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin, koneisiin ja laitteisiin sekä niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön • suunnittelee tuotteen valmistuksen hyödyntäen hankkimaansa tietoa tuotteiden valmistuksesta tai perehtyy yrityksen tuotteiden valmistusprosessiin • tulkitsee valmistettavan tuotteen kaavoja ja tekee ehdotukset mallimestarille tarvittavista muutoksista kaavoihin • leikkaa tai leikkauttaa tarvittaessa puuttuvia tai korjattavia osia • aikatauluttaa tuotteen valmistuksen.

Opiskelija työskentelee sarjatuotannon eri vaiheissa sekä valmistaa mallikappaleen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee ja noudattaa mallikappaleen valmistusohjeita • ilmoittaa mahdolliset valmistusohjeiden puutteet tai virheet mallimestarille tai työnjohdon vastuuhenkilölle sekä tekee perustellut korjausehdotukset • valitsee valmistukseen soveltuvat koneet ja laitteet yhteistyössä työnjohdon kanssa sekä perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön

	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa käytettävät materiaalit ja aineet perehtymällä tuotetietoihin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä havaitsee ja ennaltaehkäisee vaaratilanteita ja toimii vaaratilanteessa ohjeiden mukaan leikkaa tarvittaessa mallikappaleen osat leikkuusuunnitelman mukaisesti säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi valmistaa ja ompelee mallikappaleen valmiiksi oikeilla työmenetelmillä asetettujen laatuvaatimusten mukaisesti arvioi tuotteen kappaleiden sopivuutta toisiinsa ja sarjatuotantoon sekä tarvittaessa sovittaa mallikappaleen ompelee ja viimeistelee mallikappaleen valmiiksi työskentelee sarjatuotannon eri vaiheissa joutuisasti ja vastuullisesti ottaen huomioon käyttämiensä työvälineiden, koneiden ja laitteiden turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytön huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja yrityksen ohjeita arvioi tuotteen valmistettavuuden vaikutusta tuotteen hintaan ja laskee työhön kuluneen ajan.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> arvioi valmistusohjeiden toimivuutta sekä valmistamansa mallikappaleen ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta arvioi työskentelyään suhteessa valmistusohjeisiin ja saamaansa palautteeseen sekä tunnistaa onnistumisiaan ja kehittymistarpeitaan arvioi kannattavuutta suhteessa työnsä tuloksiin ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla vaateen, asusteen, jalkineen tai muun tekstiilituotteen mallikappaleen käyttäen soveltuvia työmenetelmiä, koneita ja laitteita sekä työskentelemällä sarjatuotannon eri vaiheissa teollisuudessa. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten teollisessa valmistuksessa tai yrittäjän toimitilassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.22. Stailaaminen ja visualisointi, 45 osp (201312)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta ja tehdä tarveanalyysin
- suunnitella asukokonaisuuden, tilan tai tapahtuman stailauksen
- toteuttaa asukokonaisuuden, tilan tai tapahtuman stailauksen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta ja tekee tarveanalyysin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakasta asiantuntevasti positiivisella asenteella sekä selvittää tarpeet ja toiveet• selvittää stailauksen eri mahdollisuuksia tai vaihtoehtoisia ratkaisuja• selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä• hyödyntää luontevasti tietoa stailaukseen sopivista tyyleistä ja trendeistä ja suosittelee perustellusti vaihtoehtoja• dokumentoi tarveanalyysin tulokset tarkoituksenmukaisesti.

Opiskelija suunnittelee asukokonaisuuden, tilan tai tapahtuman stailauksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää tarveanalyysin tuloksia stailauksen suunnittelussa vastuullisesti• kertoo asiakkaalle monipuolisesti muodoista, väreistä, mittasuhteista, tasapainosta ja vaihtoehtoisista kokonaisuuksista• suosittelee luontevasti tilanteeseen sopivia tyylejä ja kauden trendejä• laatii tarvittaessa vaihtoehtoisille suunnitelmille kustannusarvot ja aikataulun asiantuntevasti• ohjaa asiakasta ekologisesti kestäviin valintoihin• toimii asiakastilanteissa tasa-arvoisesti.

Opiskelija toteuttaa asukokonaisuuden, tilan tai tapahtuman stailauksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• muokkaa, täydentää tai uusii asukokonaisuuden, tilan tai tapahtuman tyyliä asiakastyönä hyödyntäen uusimpien trendien tietämystään• käyttää materiaaleja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon asiakaslähtöisyyden, käyttötilanteen, ekologisuuden ja turvallisuuden• käyttää ammattialan työvälineitä tarvittaessa tarkoituksenmukaisesti• noudattaa tehtyjä suunnitelmia ja sovittua aikataulua sekä neuvottelee mahdollisista poikkeamista• huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta• työskentelee suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi omaa työtään ja työskentelyään suhteessa tavoitteisiin ja suunnitelmaan• arvioi työskentelyn lopputulosta, käyttämänsä aikaa ja kannattavuutta

- ottaa vastaan palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittämistarpeita sekä toimeksiannon toteutuksen kehittämistarpeita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä stailaamalla asiakkaalle asukokonaisuuden, tilan tai tapahtuman. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.23. Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen, 45 osp (201313)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- analysoida ja suunnitella tuotteiden korjaustarpeet
- toteuttaa korjaukset
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija analysoi ja suunnittelee tuotteiden korjaustarpeet.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastaan korjattavat tuotteet ja keskustelee asiantuntevasti korjaus- tai muodistustarpeista asiakkaan kanssa • ottaa huomioon asiakkaan toiveet realistisesti perustellen huomiotta jättämiset • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • perehtyy tuotteiden valmistusmenetelmiin, rakenteisiin ja käytettyihin materiaaleihin sekä lisätarvikkeisiin hyödyntäen ammatissa käytettäviä teknologioita tarkoituksenmukaisesti mahdollisuuksien mukaan • tunnistaa ammattimaisesti tuotteissa käytetyt keskeiset materiaalit sekä valmistusmenetelmät • tiedostaa eri rakenteiden erityispiirteiden vaikutuksen korjaustoimintaan ja hyödyntää tietämystään yleisimmistä korjauksen työvaiheista • analysoi korjattavien tuotteiden korjaustarpeet ja arvioi korjaustöiden kannattavuuden suhteessa työmäärään • arvioi korjauksessa tarvittavat materiaalit ja lisätarvikkeet sekä niiden saatavuuden • sopii asiakkaan kanssa tehtävästä työstä sekä antaa realistisen aikataulun ja hinta-arvion työlle • suunnittelee itsenäisesti tuotteiden korjauksen tai muodistuksen sekä dokumentoi suunnitelman aikatauluineen • laskee ja arvioi korjausten kustannukset ja antaa tarvittaessa hinta-arvion asiakkaalle • arvioi kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja korjaustöissään ja toimii vastuullisesti.

Opiskelija toteuttaa korjaukset.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hankkii sovitusti työssä mahdollisesti tarvittavat lisämateriaalit ja tarvikkeet• perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin sekä valitsee työmenetelmät, koneet ja laitteet tarkoituksenmukaisesti• säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi sekä käyttää niitä oikein ja ergonomisesti• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä• huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja ergonomiasta• työskentelee suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen• tekee itsenäisesti tarvittavat koneiden ja laitteiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen• korjaa tai muodistaa ja viimeistelee tuotteen joutuisasti suunnitelman mukaan tuotteen käyttötarkoituksen mukaiset laatuvaatimukset ja mittatarkkuuden täyttäen• ottaa huomioon tuotteen esteettiset ominaisuudet arvioiden valmistusmenetelmien vaikutusta tuotteen toimivuuteen ja ulkonäköön• keskustelee mahdollisissa ongelmatilanteissa eri toteutusvaihtoehdoista alan terminologiaa käyttäen• laskee itsenäisesti materiaalien kulutuksen ja työhön käytetyn ajan sekä hinnoittelee tuotteiden korjauksen realistisesti• laskuttaa sekä luovuttaa tuotteet asiakkaalle kertoen tehdystä työstä asiantuntevasti• tallentaa tarkoituksenmukaiset dokumentit työstä oma-aloitteisesti.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi omaa työtään ja työskentelyään suhteessa tavoitteisiin ja suunnitelmaan• arvioi perustellusti korjaus- tai muodistustyönsä laatua, tuotteen ulkonäköä, työskentelynsä aikaa ja kannattavuutta• ottaa vastaan palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi saamansa palautteen pohjalta omia kehittymistarpeitaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä erilaisia korjaustöitä tai yhden vaativan korjaustyön tekstiili- ja muotialan tuotteisiin jatkamaan tuotteiden elinkaarta. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.24. Tekstiili- ja muotialan tuotteiden viimeistys, paino ja värjäys, 45 osp (201314)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella vastuullisesti viimeistystoiminnot
- toteuttaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia viimeistystoimintoja
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee vastuullisesti viimeistystoiminnot.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää ympäristönsuojelua koskevia säädöksiä ja ohjeita vastuullisiin viimeistystoimintoihin liittyen• kokoaa ja soveltaa selvittämiään säädöksiä ja ohjeita omassa työssään ja osallistuu tarvittaessa ympäristöohjelman tekemiseen omalla vastuualueellaan• etsii tilanteeseen sopivan reseptin ja arvioi sekä kokeilee sen soveltuvuutta määriteltyyn tuotteeseen ja sen värisävyyttä• laskee ja määrittää käytettävän reseptin valmistettavalle viimeistystyölle• tekee toteutuskelpoisen suunnitelman viimeistystoiminnot toteuttamiseen• dokumentoi tekemänsä suunnitelman digitaalisuutta hyödyntäen.

Opiskelija toteuttaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia viimeistystoimintoja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja järjestää työt taloudellisesti suunnitelmansa mukaan• toimii käyttämiensä kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteiden ja työturvallisuusmääräysten mukaisesti• toteuttaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia viimeistystoimintoja vastuullisesti• käyttää suojavälineitä huolehtien niiden kunnosta ja saatavuudesta• valitsee, laskee ja annostelee reseptien mukaiset viimeistysaineet, apuaineet ja värit prosessiin huomioiden koneet ja laitteet• laskee, punnitsee ja annostelee kemikaalit oikein prosessiin• käsittelee ja käyttää kemikaaleja asianmukaisesti ja hävittää tyhjät kemikaalipakkaukset ohjeiden mukaan• käyttää materiaaleja tehokkaasti ja taloudellisesti prosessissaan hyödyntäen soveltuvia mittauksia• käyttää painon, värjäyksen tai viimeistykseen koneita ja laitteita niiden käyttööminäisyyksien mukaisesti• hallitsee tietojärjestelmien käytön ja raportoinnin tarvittavin osin• tekee tuotteen viimeistykset reseptien, työohjeiden ja määräysten mukaisesti taloudellisesti• lajittelee jätteet ja huolehtii soveltuvien osien tarkoituksenmukaisesta kierrätyksestä osoittaen ympäristöriskien hallintaa

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omassa tehtävässään edistään kestävän kehityksen periaatteita yrityksen kestävän kehityksen linjausten mukaisesti.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi oman ammattiosaamisensa kehittymistä hyödyntäen saamaansa palautetta ja tunnistaen vahvuutensa sekä kehittämiskohteensa • arvioi työskentelyään ja työnsä laatua sekä viimeistämensä tuotteen ulkonäköä • ottaa vastaan asiallisesti ja rakentavasti asiakaspalautetta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä työskentelemällä paino-, värjäys- tai viimeistystehtävissä tai kaikissa näissä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten teollisuudessa tai muissa painoa, värjäystä tai viimeistystä tekevissä yrityksissä tai toimipaikoissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.25. Tekstiilien huoltaminen, 45 osp (201315)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia vesipesulan erilaisissa työtehtävissä
- toimia itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija toimii vesipesulan erilaisissa työtehtävissä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • vastaanottaa, merkitsee ja lajittelee asiantuntevasti tekstiilejä vesipesua pesevässä pesulassa • tunnistaa yleisimmät tekstiilimateriaalit, tekstiilitasorakenteet, viimeistykset, nahkat ja turkikset valitessaan tekstiileille oikean huoltotavan • erittelee materiaalit, joita ei voi huoltaa pesulassa • valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti hygieniavaatimusten ja materiaalien likaisuuden mukaan • pesee tekstiilit erilaisilla pesulinjoilla tehokkaasti, ergonomisesti ja työturvallisesti sekä käyttää automaattisia järjestelmiä pyykin käsittelyssä • säätää käyttämänsä laitteet toimintaan sopiviksi, valvoo ohjelmia ja tekee tarvittavat korjaustoimenpiteet häiriötilanteissa sekä kutsuu tarvittaessa korjaajan • valitsee pesuaineet annostelujärjestelmien mukaan, laskee menekin ja käyttää pesuaineiden annostelujärjestelmiä • laskee pesukemikaalien annostelumunnoksia painomitoista vetomitoiksi

	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee vesipesussa käytettävät pesu-, valkaisu-, viimeistely- ja tahrannoistainneet huolellisesti ja oikein sekä käyttää niitä työssään tarkoituksenmukaisesti • valitsee taloudellisesti kannattavia tahrannoistotapoja massatahrannoistoon • arvioi tahrannoiston tarpeen ja mahdollisuudet yksittäisiä tahroja poistettaessa • arvioi tuotteen uusintapesun kannattavuuden • noudattaa työskentelyssään pesukemikaalien käyttöturvallisuustiedotteita ja käyttää tarvittaessa suojaimia • kuivattaa ja viimeistelee tekstiilit tarkoituksenmukaisesti valiten menetelmän tuotteen ja materiaalin mukaan • tarkistaa työn laadun ja pakkaa tekstiilit asiakkaiden kanssa sovitulla tavalla huomioiden ekologisuuden • noudattaa työssään pesulakohtaisia, tekstiilikohtaisia, asiakasryhmittäin sekä erikseen sovittuja laatutavoitteita • ottaa omavalvonnassa tarvittavat näytteet sekä valvoo puhtaus- ja viimeistelylaatua ja poistaa laadun virheitä • määrittelee ja huoltaa oikein tuotteet, joiden hoito-ohjeet puuttuvat tai ovat ilmeisimmin virheelliset • puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita sekä viimeistelylaitteita ja huolehtii työympäristön siisteydestä.
--	--

Opiskelija toimii itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee kannattavasti ja ottaen huomioon asiakkaan tarpeet sekä tiedottaa asiakasta tarvittaessa poikkeamatilanteista • kommunikoi asiantuntevasti ja luontevasti asiakkaiden kanssa suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä selviytyy työtilanteissa myös yhdellä vieraalla kielellä • pukeutuu tarkoituksenmukaisesti ja työskentelee työympäristön vaatimalla hygieniatasolla • käyttää pesulan tietojärjestelmiä työtehtäviensä mukaisesti • käyttää työajan tehokkaasti valiten tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja hyödyntää pesulan kaikkia koneita ja laitteita tehokkaasti • työskentelee työpaikkansa palvelukonseptin mukaisesti, on tietoinen palvelutarjonnasta ja huolehtii, että palvelu vastaa laadultaan asiakkaan odotuksia • muuttaa tilanteen vaatiessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti • työskentelee suunnitelmallisesti huomioiden seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin • pesee tarkoituksenmukaisesti täysiä koneellisia, välttää laitteiden tyhjäkäyntiä sekä laskee ja vertailee pesutapahtumassa tarvittavia pesukoneiden täyttömääriä, täyttösuhdetta tai liuossuhdetta • käyttää koneita ja laitteita energiaa säästävasti valiten sopivimmat pesumenetelmät, oikeat lämmitys- ja käyttöajat ja koneiden säädöt • tarkkailee tekstiilihuolto-prosessin kulkua, kirjaa poikkeamat ja tiedottaa niistä sovitulla tavalla • laskee palvelun kustannuksia, hintoja ja alennuksia • huolehtii työskentelyssään siitä, että jätteitä syntyisi mahdollisimman vähän • lajittelee ja kierrättää jätteet ympäristömääräysten mukaisesti sekä edistää omalla toiminnallaan kestävästä kehitystä

	<ul style="list-style-type: none"> erottelee erikseen ne tekstiilit, joita ei voi pestä omassa pesulassa tekee asiantuntevasti yhteistyötä muiden pesuloiden kanssa käyttäessään heidän palveluitaan ennakoi ja minimoi työturvallisuusriskit, huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta ja työergonomiasta sekä toimii työssään työsuojeluohjeiden mukaisesti huolehtii omalta osaltaan työyksikön viihtyisyydestä ja työilmapiiristä sekä työtilojen siisteydestä toimii vastuullisesti ammattietiikkaa noudattaen sekä arvioi kestäväen kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja ja eettisyyttä perustellusti noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työläinsäädäntöä ja yrityksen ohjeita tuntee alan työehtosopimuksen ja on tietoinen työhönsä kuuluvista velvollisuuksista ja oikeuksista on selvillä työpaikkansa terveydenhuollosta ja työkykyä ylläpitävästä toiminnasta.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omaa osaamistaan vesipesulan työtehtävissä ja laatutason saavuttamisessa ottaa vastaan asiallisesti ja rakentavasti asiakaspalautetta arvioi omaa kehittymistä hyödyntäen saamaansa palautetta ja tunnistaen vahvuutensa ja kehittämiskohteensa arvioi työnsä laatua sekä työskentelyään tunnistaen onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla vesipesua pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä pesulassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.26. Tekstiilien valmistaminen, 45 osp (201316)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- käyttää alan tekstiiliraaka-aineita ja -rakenteita tuotannossa osana tuotantotiimiä
- käyttää tekstiilin valmistusprosessien koneita ja laitteita
- valmistaa tekstiilituotteita
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija käyttää alan tekstiiliraaka-aineita ja -rakenteita tuotannossa osana tuotantotiimiä.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • lukee valmistettavan tuotteen työmääräimen ja tulkitsee tekstiiliraaka-aineiden standardin mukaiset merkinnät oikein • käyttää työssään oikeita nimityksiä tekstiiliraaka-aineista ymmärtäen myös kansainväliset merkinnät • tulkitsee oikein ohjeita, tietoja raaka-aineista ja koneista sekä muita käytettäviä tietolähteitä myös yhdellä vieraalla kielellä • lukee ja soveltaa sidos- ja rakennepiirroksia oikein koko valmistusprosessissa • valitsee ja varmistaa oikean materiaalin prosessiin ja tarkistaa sen laadun • ottaa valmistusprosessissa ja sen säädöissä huomioon käytettävien raaka-aineiden fysikaaliset, kemialliset ja biologiset ominaisuudet sekä niiden vaikutukset valmistettavaan tuotteeseen • käyttää ja suojaa raaka-aineita huolellisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon ympäristövaikutuksia ja edistäen toiminnallaan kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista.
----------------------------------	--

Opiskelija käyttää tekstiilin valmistusprosessien koneita ja laitteita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää vastuualueensa prosessin koneita ja laitteita halliten niiden toimintaperiaatteet, tärkeimmät tekniset ominaisuudet, ohjelmat sekä keskeisten osien nimet keskustellessaan toiminnasta tai häiriöistä muun henkilöstön kanssa • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä muun muassa tulkiten tarvittavia vieraskielisiä koneiden tietoja ja ohjeita • säätää ja varustaa koneen käyttökuntoon • käyttää koneiden ohjelmia monipuolisesti • vaihtaa mallin koneille itsenäisesti • varmistaa virheettömän tuotteen valmistuksen • korjaa tuotteen rakennevirheet prosessia ja koneiden toimintaa valvoessaan • tekee vastuualueensa koneille pieniä huolto- ja korjaustöitä, kuten hihnojen kiristykset tai tarvittavat puhdistukset • vaihtaa koneeseen kuluvia ja viallisia pieniä osia, kuten neuloja ja niisiä • arvioi koneen normaalin käynnin ja ennakoi käynnin mukaan koneen viat ja mahdollisen huoltotarpeen • tekee säännöllisesti toistuvia ennakkohuoltotoimenpiteitä työskentelyalueensa koneille ennakkohuoltosuunnitelman mukaisesti ja ymmärtää niiden merkityksen virheettömälle tuotannolle sekä vaikutukset tuottavuuteen • käyttää ja huoltaa vastuualueensa koneita turvallisesti annettujen ohjeiden mukaisesti.

Opiskelija valmistaa tekstiilituotteita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää yrityksen informaatio- ja tuotannonseurantajärjestelmiä työnsä suunnittelussa • suunnittelee vastuualueensa työvaiheiden toteutuksen kustannustehokkaasti ja toimitusajat huomioiden

	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa itsenäisesti ja taloudellisesti sekä työohjeita noudattaen laadukkaita tuotteita yrityksen konekannan ja tuotantotoiminnan edellyttämällä tavalla • hyödyntää yrityksen laatutyökaluja ja mittareita • ilmoittaa mahdolliset valmistusohjeiden tai työmääräimen puutteet tai virheet työnjohdon vastuuhenkilölle sekä tekee perustellut korjausehdotukset • huolehtii koneiden tehokkaasta käytöstä ja päivittäisen toiminnan sujumisesta omalla vastuualueellaan • dokumentoi ja raportoi omaan työhönsä tai valmistamaansa tuotteeseen liittyvät tiedot ja mahdolliset laatupoikkeamat annettujen ohjeiden mukaisesti yrityksen järjestelmiin • noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja annettuja ohjeita sekä ergonomisesti oikeita työtapoja • käyttää materiaalia tehokkaasti ja kustannuksia säästämällä edistämällä toiminnallaan kestävä kehityksen periaatteiden toteutumista • lajittelee hukkamateriaalit oikein ohjeistusten ja määräysten mukaisesti.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi kustannustehokkuutta tarkastelemalla koneen käyntiaikaa, käytettyä työaikaa, materiaalmääriä sekä mahdollista hukkaa ymmärtäen virheellisen tuotteen taloudelliset vaikutukset prosessissa • arvioi ja kehittää tuotannon tehokkuutta toiminnassaan • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla tekstiili- ja muotialan raaka-aineita, materiaaleja tai tuotteita yrityksen prosesseissa yrityksen konekantaan hyödyntäen. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yritys- tai toimittajien toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.27. Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnittelu ja valmistaminen, 45 osp (201317)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- soveltaa tietoa alan kiertotaloustoiminnoista ja saatavista materiaaleista
- suunnitella ja valmistaa kiertotalousmateriaaleista tekstiili- ja muotialan tuotteita
- jatkaa tekstiili- ja muotialan tuotteiden elinkaarta
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija soveltaa tietoa alan kiertotaloustoiminnoista ja saatavista materiaaleista.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> etsii tietoa ja seuraa alan kiertotalousmateriaalien hyödyntämisen kehitystä ja saatavuutta globaalisti tunnistaa ja hyödyntää alan keskeisiä toimijoita sekä verkostoja etsii tietoa alan kiertotaloustuotteiden tarjonnasta ja niihin liittyvistä palveluista sekä kysynnästä markkinoilla selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä toimii kiertotaloustoimintoja ohjeistavan lainsäädännön mukaisesti tuotteen valmistuksessa sekä materiaalihankinnoissa ja tekstiilijätteen lajittelussa varmistaa perustellusti tuoteturvallisuuden materiaalivalinnoissa laskee valitsemiensa kiertotalousmateriaalien todelliset kustannukset ja arvioi valmistuksen taloudellisuutta kokeilee valittujen materiaalien soveltuvuutta käyttötarkoitukseen perustellusti sekä arvioi kriittisesti materiaaleista mahdollisesti valmistettavan uusiotuotteen käyttöarvoa ja tuotteen elinkaarta.

Opiskelija suunnittelee ja valmistaa kiertotalousmateriaaleista tekstiili- ja muotialan tuotteita.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet ja käyttää niitä oikein ja ergonomisesti suunnittelee kiertotalousmateriaalista tuotteita sekä laatii ja dokumentoi niille selkeän toteutus- ja valmistussuunnitelman aikatauluineen digitaalisuutta hyödyntäen valitsee ja hankkii lisämateriaalit ja -tarvikkeet ottaen huomioon kustannukset ja ekologisuuden huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä tekee oma-aloitteisesti tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi työskentelee toteutus- ja valmistussuunnitelman mukaisesti noudattaen turvallisuusohjeita sekä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita tekee taloudelliset leikkuusuunnitelmat käytettäville materiaaleille valmistaa ja viimeistelee huolellisesti suunnitelman mukaiset tuotteet laatii hoito-ohjeet, luovuttaa tuotteet asiakkaalle ja opastaa niiden käytössä, huollossa ja säilytyksessä hinnoittelee palvelun materiaaleineen ja lisätarvikkeineen.

Opiskelija jatkaa tekstiili- ja muotialan tuotteiden elinkaarta.

Opiskelija

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi perustellusti tuotteen elinkaaren jatkamisedellytykset • arvioi tuotteen muutostyön kannattavuuden suhteessa työmäärään ja kustannuksiin sekä antaa luotettavan hinta-arvion muutostyöstä mahdollisine lisätarvikehankintoineen • suunnittelee ja dokumentoi tuotteen muutosten työvaiheet työn edellyttämällä tavalla • korjaa tai tekee muutokset tuotteisiin suunnitelman mukaisesti • laatii hoito-ohjeet, luovuttaa tuotteet asiakkaalle ja opastaa niiden käytössä, huollossa ja säilytyksessä • hinnoittelee palvelun materiaaleineen ja lisätarvikkeineen.
----------------------------------	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa tuotteen ulkonäköä, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti • arvioi työskentelyään suhteessa saamaansa palautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti • arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla kiertotalousmateriaaleista tekstiili- ja muotialan tuotteita sekä jatkamalla tuotteiden elinkaarta. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.28. Tuotesarjan suunnittelu ja toteuttaminen, 45 osp (201318)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja laatia suunnitelman tuotesarjasta
- valita ja testata materiaalit tuotesarjaan
- valmistaa tuotesarjan tuotteet
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja laatii suunnitelman tuotesarjasta.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tuotesarjan kehittämisessä tietoa trendeistä, visualisoinnista, kysynnästä sekä markkinoista kotimaassa ja ulkomailla • etsii tietoa tuotesarjan suunnittelusta ja valmistamisesta, myös ulkomaisista lähteistä • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työläinsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa,

	<p>tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tuotesarjan suunnittelussa tietoa myös uusimmista materiaaleista, työmenetelmistä sekä niiden kehityksestä kotimaassa ja ulkomailla • suunnittelee tuotesarjan tuotteet tarkoituksenmukaisesti digitaalisuutta hyödyntäen • dokumentoi tuotesarjan suunnitelman digitaalisuutta hyödyntäen.
--	--

Opiskelija valitsee ja testaa materiaalit tuotesarjaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • etsii monipuolisesti tietoa tuotesarjan tuotteisiin soveltuvista materiaaleista ja lisätarvikkeista sekä niiden saatavuudesta • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • käyttää työssään sujuvasti alan ammattikieltä • suunnittelee materiaalien hankintaa sekä määrittelee materiaalien ja aineiden ominaisuudet sekä riskit perehtymällä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteisiin • vertailee materiaalien laatuja ja hintoja suhteessa tuotteiden elinkaareen • etsii tietoa materiaalien toimittajista sekä vertailee toimitusehtoja, myös kansainvälisesti • selvittää muutaman vaihtoehtoisesti tuotesarjaan soveltuvan materiaalin ekologisuuden ja eettisyyden valmistuksen ja elinkaaren osalta • testaa materiaalit huomioiden laadulliset vaatimukset ja käyttötarkoituksen • perustelee materiaalivalinnat • selvittää ja dokumentoi valittujen materiaalien saatavuuden ja toimitusaikataulun sekä tuotetiedot • ottaa huomioon materiaalien testaukset valmistuksen suunnittelussa.

Opiskelija valmistaa tuotesarjan tuotteet.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi kustannuksia, eettisyyttä ja riskejä valitessaan vaihtoehtoja tuotesarjan valmistamiseksi • huomioi valmistuksessa materiaalien ominaisuudet, tuotteiden elinkaarelle asetettavat vaatimukset sekä käytettävissä olevan konekannan • laatii tarvittavat tuotteiden tekniset piirrokset ja tarvittaessa kaavat hyödyntäen digitaalisuutta • ylläpitää tuotetietoja ja laatii tuotekortin • valitsee valmistukseen soveltuvat koneet ja laitteet sekä perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön • noudattaa työtä tehdessä turvallisuusohjeita ja työskentelee noudattaen tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita • seuraa valmistukseen kuluvaa aikaa sekä materiaalimenekkiä • työskentelee työvälineillä, koneilla ja laitteilla ottaen huomioon laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytön

	<ul style="list-style-type: none"> • havaitsee ja ennaltaehkäisee vaaratilanteita ja toimii vaaratilanteessa ohjeiden mukaan • huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia • huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä • viimeistelee ja laatii tuotesarjan tuotteille oikeat hoito-ohjeet.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa tuotesarjan tuotteiden ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti • arvioi työskentelyään ja valmistuksen kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan saamaansa palautetta hyödyntäen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä suunnittelemalla tuotesarjan sekä valmistamalla tuotesarjan tuotteet valitsemallaan tekniikalla. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten teollisessa valmistuksessa tai yrittäjän toimitilassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.29. Turkin valmistaminen, 45 osp (201319)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella asiakkaalle turkin ja sen valmistuksen
- valmistaa ja viimeistellä turkin
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee asiakkaalle turkin ja sen valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää turkisoosaamistaan palvellessaan asiakasta • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • kartoittaa asiakkaan tarpeet ja valmistettavan turkin käyttötarkoituksen • suunnittelee turkin mallin ja materiaalivalinnat yhteistyössä asiakkaan kanssa • ottaa tarvittavat mitat asiakkaasta • laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen suunnitelman turkin valmistuksesta sekä aikatauluttaa työn toteutuksen • antaa valmistettavan turkin hinta-arvion • tekee tarvittavat materiaalihankinnat.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee turkin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa turkin valmistuksessa laadittua suunnitelmaa, turvallisuusohjeita sekä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita• järjestää oma-aloitteisesti työympäristönsä huomioiden työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, turvallisuuden, ergonomian sekä siisteyden• työskentelee valitsemillaan työvälineillä, koneilla ja laitteilla huomioiden ala- ja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaamien käytön• havaitsee ja ennaltaehkäisee vaaratilanteita ja toimii vaaratilanteessa ohjeiden mukaan• ottaa huomioon erityyppisten turkismateriaalien vaikutuksen kaavoitukseen• kuosittelee peruskaavaa mallin mukaiselle turkille asiakkaan mittojen mukaisesti• valmistaa sovitustakin, jonka pohjalta tekee tarvittavat korjaukset kaavaan• ottaa huomioon muotolaskosten siirrot sekä hallitsee kaitalejakojen sijoittelun mallin ja materiaalin edellyttämiin kohtiin• lajittelee turkisnahat kaavalle tunnistuen eri turkismateriaalien erityispiirteet• säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• korjaa ja naulaa nahat suunnitelman mukaisesti• työstää nahat kaavan osien muotoiseksi ymmärtäen leikkuuteknikoiden vaikutukset erilaisten pintojen muodostumiseen sekä materiaalin kulutukseen• naulaa ja tasaa aihion materiaalin ja mallin edellyttämällä tavalla kaavan mukaiseksi• rummuttaa aihiot pehmentääkseen materiaalin• konettaa turkin valmiiksi sovitukseen ja sovitaa turkin asiakkaalle tehden tarvittavat sovitusmuutokset• vuorittaa ja viimeistelee turkin valmiiksi• opastaa asiakasta turkin käytössä, huollossa ja säilytyksessä• laskee turkin lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä laskuttaa asiakasta.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistamansa turkin ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti• arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa turkin valmistussuunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen• tunnistaa onnistumisiansa ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla turkin. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.30. Verkkokauppaympäristön kehittäminen, 45 osp (201320)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia verkkokaupankäynnin eri työvaiheissa
- tulkita ja analysoida verkkokaupan analytiikkaa
- tuottaa sisältöä verkkokauppaan
- palvella asiakkaita erilaisissa verkkokauppaympäristön asiakaspalvelutilanteissa
- verkostoitua, tehdä asiakashankintaa ja markkinointia
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelijan toimii verkkokaupankäynnin eri työvaiheissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• vertailee ja analysoi yleisimpien verkkokauppaympäristöjen ja -ohjelmistojen käytettävyyttä, visuaalisuutta, kaupallisuutta sekä alustan teknistä rakennetta hyödyntäen monipuolisesti käytössä olevan verkkokauppaympäristön mahdollisuuksia• selvittää monipuolisesti ja noudattaa työssään verkkokaupankäyntiin liittyvää lainsäädäntöä• selvittää erilaisia maksutapavaihtoehtoja ja laskee sekä vertailee niiden kustannuksia• selvittää logistisia mahdollisuuksia ja palvelun tarjoajia sekä vertailee eri vaihtoehtoja• toimii kansainvälisen kaupankäynnin sopimusten mukaisesti• vaiheistaa logistisen prosessin ja määrittelee toimijoiden vastuunjaon• ylläpitää asiakas- ja tilausrekisteriä• perehtyy tilaus-, maksu- ja toimitustapoihin ja noudattaa niihin liittyviä ohjeistuksia työssään• perehtyy reklamaatio- ja palautuskäytänteisiin ja noudattaa niihin liittyviä ohjeistuksia työssään• selvittää takuukäytänteet ja hyödyntää tietoa työssään• perehtyy varastonhallintajärjestelmään ja noudattaa siihen liittyvää ohjeistusta työssään.

Opiskelija tulkitsee ja analysoi verkkokaupan analytiikkaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• asettaa yhdessä tiimin kanssa markkinointitavoitteita• seuraa verkkokaupassa käytettävää analytiikkaa ja sen tuottamaa tietoa sekä tekee tarvittavia muutoksia perustellusti• hyödyntää analytiikkaa ostavien asiakkaiden löytämiseksi ja myynnin kasvattamiseksi• hyödyntää analytiikasta saatua tietoa kohderyhmän palvelujen kehittämiseksi ja asiakasymmärryksen lisäämiseksi.

Opiskelija tuottaa sisältöä verkkokauppaan.

Opiskelija

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy yrityksen somemarkkinointistrategiaan sekä graafiseen ohjeistoon ja toimii niiden mukaisesti • laatii vaiheistetun, aikataulutetun ja kustannustehokkaan suunnitelman sisällön tuottamisesta ja sisällöistä • toteuttaa markkinointikampanjoita ja sisältöjä suunnitelman mukaisesti • tuottaa informatiivista tuotetietoa sekä tuoteryhmäkuvauksia • seuraa sisällöntuottajuuden trendejä ja hyödyntää niitä sisällöntuotannossa • tuottaa kohderyhmää puhuttelevaa kuva-, video- ja tekstisisältöä verkkokauppaan ja valittuihin viestintäkanaviin • hyödyntää hakukoneoptimoinnin peruseriaatteita sisällön taltioinnissa • käyttää kahta tai useampaa vierasta kieltä tekstisisältöjen tuottamiseen • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.
----------------------------------	---

Opiskelija palvelee asiakkaita erilaisissa verkkokauppaympäristön asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • palvelee asiakkaita luontevasti ja kohderyhmän mukaisesti verkkokauppaympäristössä • hankkii monipuolisesti asiakaspalvelussa tarvittavaa tuotetietoa • kertoo tuotteista tai palveluista halliten kattavasti myytävän tuote- tai palveluvalikoiman • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä • toimii yrityksen palautus-, vaihto- ja takuukäytäntöjen mukaisesti • hyödyntää sähköisiä palvelukanavia palvelten asiakasta monikanavaisesti • kerää palautetta asiakastilanteissa • hoitaa sujuvasti ja oma-aloitteisesti tuotekeräyksen, pakkaamisen ja lähettämisen.

Opiskelija verkostoituu, tekee asiakashankintaa ja markkinointia.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy alan tapahtumatarjontaan ja suunnittelee, miten niihin osallistuminen ja niissä esillä oleminen voisi edistää asiakashankintaa ja verkostokumppaneiden löytymistä • tunnistaa ja etsii tietoa alan ammatillisista verkostoista ja verkko yhteisöistä globaalisti • edistää omassa työssään rakentavasti toimien yhteistyökumppanuuksien syntyä ja neuvottelee yhteistyömahdollisuuksista viestien asiantuntevasti tuotteista ja palveluista • neuvottelee ja suunnittelee sekä tarvittaessa toteuttaa yhteismarkkinointia yhteistyökumppaneiden kanssa • herättää asiakkaiden mielenkiinnon ja ohjaa asiakkaita verkkokauppaan hyödyntäen monikanavaista viestintää tarkoituksenmukaisesti.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi omaa työtään ja työskentelyään perustellusti• arvioi työskentelynsä tuloksia, käyttämänsä aikaa ja kannattavuutta• ottaa vastaan palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittämistarpeitaan sekä ideoi työympäristön kehittämistarpeita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla verkkokaupan monipuolisissa kehittämistehtävissä tai perustamalla verkkokaupan sekä toimimalla verkkokaupankäynnin eri työvaiheissa, palvemalla ja hankkimalla asiakkaita sekä tuottamalla sisältöjä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.31. Vuokraustoimintojen organisointi tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (201321)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia vuokrauspalveluiden erilaisissa työtehtävissä
- varmistaa vuokratuotteiden laatutason
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija toimii vuokrauspalveluiden erilaisissa työtehtävissä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa yrityksen toimintatapoja vuokraustoiminnassa asiakaslähtöisesti• toimii suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen• selvittää vuokrattavien tuotteiden ominaisuuksia ja niiden käyttötapoja sekä -kohteita ja mahdollisen etikettipukeutumisen ohjeistuksia sekä hyödyntää tietoa työssään• perehtyy vuokrattavien tuotteiden käyttöön liittyviin työturvallisuusvaatimuksiin ja -määräyksiin ja noudattaa niitä työssään• suorittaa tarvittaessa koepesuja ja arvioi niiden perusteella tuotteen soveltuvuuden vuokraukseen• käsittelee hoitovaatimusten mukaisesti erityistä huoltoa vaativia materiaaleja ja tuotteita• luovuttaa, vastaanottaa, tarkistaa ja lajittelee tuotteet huoltotarpeen mukaisesti• huoltaa tuotteet tarkoituksenmukaisesti ja laadukkaasti• viimeistelee vuokrattavia tuotteita sekä varastoi ne tarkoituksenmukaisesti• noudattaa työn mukaisia hygieniavaatimuksia ja työturvallisuusohjeita

	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta • merkitsee vuokratekstiilit sekä vuokranantajan että käyttäjän kannalta tarkoituksenmukaisella tunnustustavalla • kirjaa tarvittavat tiedot ja käyttää yrityksen varastointijärjestelmää digitaalisuutta hyödyntäen • selviytyy työtilanteissa vuorovaikutteisesti suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä.
--	---

Opiskelija varmistaa vuokratuotteiden laatutason.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää vuokrattaville tuotteille määritellyt laatutavoitteet ja laatuvaatimukset sekä noudattaa niitä työssään • tekee tuotteiden vaihdon ja poiston yrityksen ohjeiden mukaan • arvioi poistettujen tuotteiden jatkokäyttömahdollisuuksia • korjaa tarvittaessa vuokratuotteet ohjeistusta noudattaen • valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti materiaalien hygieenisyyden ja likaisuuden mukaan • tekee työtään tehokkaasti ja laadukkaasti huomioiden hygieniatason vaatimukset sekä käytettävien laitteiden ja koneiden puhtauden ja kunnossapidon • toimii aloitteellisesti laatutason ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi • edistää kestäväen kehityksen periaatteiden toteutumista omassa työssään sekä toimii vastuullisesti sekä ammattieettisesti tuotteiden poistossa ja jätteiden hävittämisessä.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään, tehokkuuttaan ja työnsä laatua suhteessa tavoitteisiin • kerää systemaattisesti palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittymistarpeitaan • ottaa vastaan asiakaspalautetta sekä esittää kehittämisideoita työn ja työympäristön kehittämiseksi perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla tekstiili- ja muotialan tuotteiden vuokrauspalveluiden työtehtävissä sekä varmistamalla vuokratuotteiden laatutasoa. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.32. Yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen, 45 osp (201322)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- arvioida omia vahvuuksiaan ja osaamistaan
- etsiä ja ideoida liiketoimintamahdollisuuksia

- kehittää liikeidean ja laatia sille liiketoimintasuunnitelman
- verkostoitua sidosryhmien kanssa
- käynnistää liiketoiminnan
- arvioida ja kehittää yrittäjävalmiuksiaan.

Arviointi

Opiskelija arvioi omia vahvuuksiaan ja osaamistaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuo esiin omat vahvuutensa ja niiden hyödyntämismahdollisuudet yrittäjänä toimittaessa • arvioi omaa osaamistaan ja kehittymistarpeitaan.

Opiskelija etsii ja ideoi liiketoimintamahdollisuuksia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi itsenäisesti, millaisia innovatiivisia liiketoimintamahdollisuuksia markkinoilta on löydettävissä • esittelee yhden tai useamman yritysideoan tai liiketoimintamahdollisuuden.

Opiskelija kehittää liikeidean ja laatii sille liiketoimintasuunnitelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ennakoii ja analysoi markkinoiden ja kilpailutilanteen kehitysnäkymiä • esittää liikeidean pohjalta realistisen ja perustellun suunnitelman eri toimintojen hallinnoinnista ja resursoinnista • laatii budjetit ja rahoitusuunnitelman • tekee yrityksen riskienhallinta-analyysin ja turvallisuusuunnitelman • ottaa suunnittelussa huomioon toimialan lainsäädännön.

Opiskelija verkostoituu sidosryhmien kanssa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tekee aloitteellista yhteistyötä valittujen sidosryhmien kanssa • esittää havainnollisesti ja perustellen yrityksen toimintamallin valituille sidosryhmille.

Opiskelija käynnistää liiketoiminnan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee itsenäisesti ja perustellen yritysmuodon • laatii itsenäisesti yrityksen perustamisasiakirjat ja muut tarvittavat sopimusasiakirjat • hoitaa valitsemansa yritysmuodon edellyttämät perustamistoimenpiteet ja vastaa tarvittavien asiakirjojen lainmukaisuudesta • hankkii yritystoiminnassa tarvittavat luvat • etenee loogisesti ja määräaikoja noudattaen yrityksen perustamisessa

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee liiketoiminnan käynnistämiseen tarvittavat hankinnat suunnitelmallisesti • tekee liiketoiminnan käynnistämiseen liittyvät sopimukset asianmukaisesti • käynnistää tuote- ja palvelutuotannon liiketoimintasuunnitelman mukaisesti • organisoii yrityksen hallinnon liiketoimintasuunnitelman mukaisesti • hoitaa tarvittaessa henkilöstörekrytoinnit • määrittelee omat tuotteensa ja palvelunsa osoittaen niiden tärkeimmät kilpailutekijät • toteuttaa konkreettiset markkinointitoimenpiteet liiketoimintasuunnitelman mukaisesti • käynnistää myyntitoimenpiteet liiketoimintasuunnitelman mukaisesti • organisoii yrityksen taloushallinnon tarkoituksenmukaisesti • tekee perusteltuja rahoitusratkaisuja huomioiden riskit ja kustannukset • huolehtii yrityksensä maksuvalmiudesta.
--	---

Opiskelija arvioi ja kehittää yrittäjävalmiuksiaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii kattavasti omasta sosiaaliturvastaan • priorisoi työtehtäviään siten, että selviytyy asettamistaan tavoitteista • seuraa omaa ajankäyttöään ja aikaansaannoksiaan ja tarvittaessa muuttaa toimintaansa • viestii vuorovaikutteisesti ja selkeästi liiketoimintasuunnitelman ydinsisällöistä yrityksen käynnistämiseen liittyvissä neuvotteluissa • hyödyntää viestinnässään digitaalisuutta tarkoituksenmukaisesti • arvioi työskentelyään sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä laatimalla yksin tai ryhmän kanssa liiketoimintasuunnitelman liikeidealle ja käynnistämällä liiketoiminnan. Jos opiskelijalla tai ryhmällä ei ole käynnistyvää yritystä, hän osoittaa ammattitaitovaatimukset konkreettisina yrityksen käynnistämissuunnitelmina.

Osaaminen osoitetaan työtoimintana ja yrityksen perustamiseen liittyvillä dokumenteilla, esimerkiksi perustamisasiakirjoilla ja luvilla sekä omaan jaksamiseen liittyvillä suunnitelmilla. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.